

The Hunger Project

VROUWEN VOOROP IN INDIA

**6 VERBORGEN OORZAKEN
VAN HONGER**

**DIEREN, NATUUR ÉN MENSEN CENTRAAL
RONDOM WILDPARK MAJETE IN MALAWI**

**MMM... MORINGA
DE SMAAKVOLLE WONDERBOOM BLOEIT!**

**We komen
ook op
plekken
zonder
postcode.**

Foto: Johannes Odé

Een boom die bijna overal kan groeien en daarmee honger en ondervoeding tegengaat? Zo'n wonderboom bestaat: de moringa. The Hunger Project verspreidt de boom met voedzame blaadjes in Ethiopië, Malawi en Uganda. Waar mensen zoals Tsege en Genet de voedingswaarde van hun maaltijden met sprongen zien groeien. Inmiddels zijn er 400.000 stekjes gekweekt en kennen miljoenen mensen de hoge voedingswaarde van de moringa. Chronische honger de wereld uit - samen krijgen we het voor elkaar!

The Hunger Project ontving sinds 2011 een bijdrage van € 4,8 miljoen. Deelnemers van de Postcode Loterij: bedankt! Dankzij u kunnen wij The Hunger Project en meer dan 100 andere organisaties financieel ondersteunen. En dankzij u heeft de Postcode Loterij sinds 1989 al ruim € 5,4 miljard aan goede doelen geschonken. **Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl**

Dankzij u.

Juichbeleid

Als directeuren van een keurig Erkend Goed Doel zijn wij voor van alles en nog wat verantwoordelijk. Zo ook voor het hanteren van een Klachtenregeling. Verplicht nummer, maar de impact is nihil.

Want we hebben al jaren achtereen nul komma nul klachten. Omdat wij sowieso veel liever uitgaan van wat er wél werkt, hebben we het onderliggende vraagstuk vrolijk omgedraaid. En hebben dus ook een complimentenregeling, die keurig is ingebed in ons organisatiebrede juichbeleid. Laat dat nou verrassend veel meer opleveren...

Want juist omdat het helaas nog wel even duurt voordat we het einde van honger en armoede hebben bereikt, wil het verlamdende gevoel van het niet goed genoeg doen nog wel eens snoeihard toeslaan. Mede daarom hebben we dus de Joepie-Bel. Zo'n tafelbelletje zoals je ook wel eens op de balie van een klein hotel ziet staan, voor als die onverhoopt even onbemend is. En elke keer als er iets goeds gebeurt – een nieuwe bijdrage, een vers compliment, of gewoon een goed gesprek – slaan we op die bel.

Vervolgens roepen we dan nog even heel hard dwars door het kantoor wat de aanleiding is. Gevolgd door een berichtje op de team-app, voor wie er net even niet op kantoor is. Kost al met al minder dan een minuut. Maar het voedt het zo broodnodige gezamenlijke gevoel van vooruitgang. U vindt er volop voorbeelden van in dit magazine. De mogelijkheden voor een Ping-moment blijken gelukkig eindeloos veel ruimer dan de kans op een klacht...

Evelijne Bruning en Annelies Kanis

Directie The Hunger Project Nederland

P.S. En natuurlijk gaat er ook regelmatig wat mis bij ons. Ook daarover vertellen we in dit blad – en graag, want we leren er van (zie pag. 26). Mocht u nou nog véél meer willen weten over wat we allemaal doen, en vieren, en geleerd hebben – zie dan ons uitgebreidere jaarverslag op thehungerproject.nl. Of kom bij ons in Utrecht langs voor een kop thee en een goed gesprek.

COLOFON

Dit is de publieksversie van het jaarverslag 2017 van The Hunger Project. Kijk voor het hele jaarverslag op thehungerproject.nl of vraag een kopie aan via info@thehungerproject.nl

Redactie The Hunger Project, met een bijdrage van Ralf Bodelier en Mariken Stolk

Fotografie Rebke Klokke, Johannes Odé, Maria Thundu, Roland de Zeeuw, Anna Zhu en The Hunger Project

Coverfoto The Hunger Project

Concept TBWANEBOKO DOWNTOWN

Vormgeving think next level, Mijdrecht

Drukwerk Mullervisual, Mijdrecht

Publicatie Mei 2018

The Hunger Project Nederland

Arthur van Schendelstraat 500
3511 MH Utrecht

Telefoon 030-233 53 40

E-mail info@thehungerproject.nl

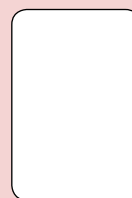
Website thehungerproject.nl

IBAN NL69 TRIO 0254 7828 76

KvK 41201198

RSIN 816048903

Stichting The Hunger Project Nederland, opgericht op 1 december 1980, heeft de ANBI-status en is een CBF Erkend Goed Doel.

Blijf op de hoogte

 www.twitter.com/thpnederland

 www.facebook.com/thpnederland

 www.youtube.com/thpnederland

 www.instagram.com/thpnederland

 www.linkedin.com/company/the-hunger-project-nederland

Inhoud

- 5** **Honger** Het grootste oplosbare probleem ter wereld
- 6** **The Hunger Project** in vogelvucht
- 8** **Honger** gaat over meer dan voedsel alleen
- 10** **Resultaten** en impactcijfers uit 2017
- 12** **Katakale** bestaat 10 jaar en viert feest in Benin
- 16** **Internationale collega's** Hoe werken Nederland en Bangladesh samen?
- 18** **Dieren, natuurbeschoud én mensen centraal** rondom wildpark Majete in Malawi
- 21** **Odisha's 100** Nieuw investeerdersnetwerk zet zich in voor vrouwen in India
- 25** **Column** Ralf Bodelier van World's Best News
- 26** **Vallen, opstaan, leren en weer doorgaan** Wat ging er mis in 2017?
- 28** **Volg jij ons al?** Win: een voorraadbus van Brabantia
- 29** **De eerste 1.000 dagen** van een kinderleven
- 30** **Kom in actie** voor The Hunger Project
- 32** **Mmm... moringa** De smaakvolle wonderboom bloeit!
- 37** **Wonderlijke workshops** Motiveren, leren en inspireren
- 38** **Honger, armoede en kindhuwelijken** Her Choice doorbreekt de vicieuze cirkel
- 42** **Dankwoord** aan al onze partners

Honger: het grootste oplosbare probleem ter wereld

The Hunger Project is actief in twaalf programmalanden in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Voor het einde van chronische honger bestaat niet één oplossing. Unieke situaties vragen om een unieke benadering.

Een methode die in Azië uitstekend werkt, kan om politieke, culturele of geografische redenen volledig de plank misslaan in Afrika of Latijns-Amerika. Daarom bestaat er bij The Hunger Project

niet zoiets als 'dé oplossing' of 'hét project'. Continu wordt op lokaal niveau onderzocht wat er 'mist' voor het succesvol bestrijden van honger en armoede en dáár wordt vervolgens aan gewerkt.

De gemene deler tussen al onze programma's? We gaan altijd uit van de kracht en energie van mensen met honger. De gemeenschap is aan zet: zij komen zelf in actie voor hun dorp – met vrouwen voorop. En in slimme samen-

werking met elkaar, het dorp en de lokale overheid. The Hunger Project werkt daarbij altijd met lokale medewerkers en vrijwilligers. Hoe we dat doen? Op de volgende pagina geven we je graag een paar voorbeelden van activiteiten.

Specifieke strategie

In dit magazine vind je verhalen uit alle landen waar The Hunger Project actief is. Wil je meer weten over onze specifieke strategie per land? Lees dan meer op thehungerproject.nl/wat-we-doen/landen

FILOSOFIE

Onze generatie kan een einde maken aan chronische honger. The Hunger Project ziet geen miljoenen monden om te voeden, maar miljoenen ondernemende en veerkrachtige mensen.

MISSIE

Een einde maken aan chronische honger en armoede door vooruitstrevende, duurzame, grassroot strategieën waarin vrouwen centraal staan.

VISIE

Een wereld waarin elke vrouw, elke man en elk kind een gezond, zelfredzaam en waardig leven leidt.

THE HUNGER PROJECT

Wat is een epicentrum?

Het woord 'epicentrum' heeft voor The Hunger Project niks met aardbevingen te maken - het is het hart van waaruit aan verandering wordt gewerkt. Fysiek gezien is een epicentrum een dienstencentrum voor 10 - 15 dorpen. Maar een epicentrum is meer. In een epicentrum zijn verschillende diensten te vinden: een kleuterschool, een medische post, een door vrouwen gerunde microkredietbank, een trainingsruimte en een voedselbank. Alle diensten worden door de gemeenschap zelf, mannen én vrouwen, georganiseerd en bestuurd. Zo werken deze mensen samen om hun levensomstandigheden te verbeteren. Het ultieme doel is zelfredzaamheid: zij werken zo goed met elkaar en met hun lokale overheid samen, dat ze voortaan zelf verder kunnen.

Senegal

Het eerste Afrikaanse land waar The Hunger Project haar activiteiten startte! De focus ligt in de 8 epicentra op het verbeteren van voedselzekerheid en onderwijs voor zowel kinderen als volwassenen.

Burkina Faso

In 2017 vierde The Hunger Project Burkina Faso haar twintigjarige bestaan. Met als kers op de jubileumtaart: al 4 epicentra zijn zelfredzaam. En in 11 actieve epicentra maken bijna 235.000 mensen plannen om hun droom voor een dorp zonder honger en armoede waar te maken.

Mexico

The Hunger Project Mexico werkt vooral samen met de inheemse bevolking op het platteland. Na de grote aardbevingen van 2017 stond The Hunger Project aan de start van de wederopbouwstrategie Epicentro, zodat dorpen zélf kunnen bepalen hoe hun toekomst er uitziet.

Peru

Samen met Chirapaq, een netwerk van circa 40 vrouwenorganisaties, werken we met inheemse vrouwen uit de Amazone en de Andes aan het einde van honger en armoede in hun gebied.

38

Ghana

In 38 epicentra wordt hard gewerkt aan het einde van honger en armoede. En met succes: in 2017 vierde epicentrum Matsekope zelfredzaamheid en in 2018 staan 7 zelfredzame epicentra op de planning!

Benin

We hebben 18 epicentra opgezet, met 138 dorpen waar ruim 311.000 mensen wonen. Daarvan zijn er inmiddels ruim 125.000 zelfredzaam. Met 1.000 getrainde vrijwilligers en bijna 400 slimme partnerschappen zetten ruim 185.000 mensen de laatste stappen op weg naar dit ultieme doel. Louise Lagni, actief vrijwilliger in Zakpota: "Ik vind het belangrijk dat mijn dorpsgenoten economisch onafhankelijk worden en hun eigen problemen kunnen oplossen."

IN VOGELVLUCHT

Ethiopië

In epicentrum Mesqan – dat in 2017 zelfredzaam werd – brachten vrijwilligers het belang van veilig toilet- en watergebruik (zoals handen wassen) steeds weer onder de aandacht. Met resultaat: het aantal baby's en jonge kinderen met diarree daalde in drie jaar tijd met 37%.

Bangladesh

Via de Her Choice-alliantie werken we in Bangladesh aan het einde van kindhuwelijken. Sharima Misti (25): "Ik maak me sterk voor toekomstige generaties. Daarom organiseer ik laagdrempelige bijeenkomsten over belangrijke thema's zoals kindhuwelijken, vrouwenrechten en bruidsschatten." Lees meer op pagina 38.

175.000

India

Sinds 2000 trinden we meer dan 175.000 vrouwelijke leiders in de dorpsraden. Zo vergroten wij hun zelfvertrouwen en kennis van het politieke systeem – en kunnen zij zelf hun dorp uit de armoede trekken.

15.428

Oeganda

In 9 epicentra staan duurzame leefomstandigheden centraal. Epicentrum Kiboga vierde in 2017 zelfredzaamheid: hier volgden maar liefst 15.428 mensen onze Vision, Commitment and Action workshops.

Malawi

Rondom wildpark Majete zijn 5 epicentra gebouwd, zodat mensen niet meer afhankelijk hoeven te zijn van stroperij of voedselhulp. Wat begon als experiment, pakt bijzonder goed uit: in 175 dorpen rondom Majete, met ongeveer 89.000 inwoners, neemt stapje voor stapje de honger af. Lees meer op pagina 18.

Mozambique

In de 2 epicentra is veel aandacht voor landbouwtraining. Zo leren boeren over conserveringstechnieken en het gebruik van verdelgingsmiddelen.

Partnerlanden

Nederland, Australië, België, Canada, Duitsland, Groot-Brittannië, Nieuw-Zeeland, Verenigde Staten, Zweden, Zwitserland

Honger gaat over meer dan voedsel alleen

Campagnes tegen kindhuwelijken in Bangladesh. Malaria bestrijden in Malawi. Of vrouwelijke dorpraadsleden trainen in India. Hoe draagt dat bij aan het einde van honger?

Chronische honger is een vicieuze cirkel met vele verschillende oorzaken, waarin de omgeving, water, sanitair, onderwijs, gezondheidszorg en gelijkheid tussen mannen en vrouwen allemaal een rol spelen. Om deze cirkel te doorbreken, pakt The Hunger Project al deze onderwerpen tegelijk en geïntegreerd aan. Vooral op het platteland, waar het grootste gedeelte van de mensen met honger woont. En met een sterke focus op vrouwen.

Mensen zijn zélf de oplossing

Mensen met honger zijn zélf de belangrijkste oplossing. Cruciaal is dat zij hun eigen kracht ontdekken en gebruiken, hun eigen prioriteiten stellen, en de ruimte krijgen om vooruitgang te boeken in het ter plekke hoogst haalbare tempo. Waarvoor het uiteindelijk heel goed mogelijk is om blijvend een einde te maken aan chronische honger en armoede.

Zo pakt The Hunger Project 6 verborgen oorzaken van honger aan

1 Kindhuwelijken

Honger, armoede en kindhuwelijken gaan hand in hand. Wanneer ouders niet langer voor hun kind kunnen zorgen, dwingen ze vaak een huwelijk af. Vanwege de bruidsschat, of omdat ze hopen dat hun dochter beter af is als ze getrouwd is. Maar kindhuwelijken staan meisjes in de weg. Kindbruiden stoppen eerder met school. En als een meisje te jong moeder wordt, terwijl haar lichaam daar nog niet klaar voor is, krijgt ze vaker een ondervoed kind – met alle gevolgen van dien.

Wat doet The Hunger Project Samen met de alliantie Her Choice gaan we kindhuwelijken tegen in Benin, Burkina Faso, Ghana, Ethiopië, Oeganda en Bangladesh (lees meer op pagina 38). Ook geven we voorlichting zodat families hun eigen

inkomsten kunnen vergroten. Want wanneer ouders hun gezin kunnen onderhouden, worden dochters later uitgehuwelijkt.

“Ik wil graag iets terugdoen voor de maatschappij. Wij kunnen als land niet vooruit komen als we vrouwen niet meemen. Daarom ga ik de dorpen in om mensen voor te lichten over kindhuwelijken – het grootste probleem in onze gemeenschap. The Hunger Project geeft ons geen geld, maar een visie. Samen met ons zetten zij een structuur op met vrijwilligers en dorpsraadleden, zodat wij onze missie waar kunnen maken. Het gaat ons echt lukken.” *Tanny Rahman (17) uit Dumuria, jeugdleider bij The Hunger Project Bangladesh.*

wildpark Majete in Malawi werken vijf epicentra, die in totaal 118 dorpen omvatten, aan het terugdringen van malaria door klamboes, tests, medicijnen en getraind personeel. En in Bangladesh geven we voorlichting over het belang van goede voeding in de eerste 1.000 dagen van een mensenleven.

2 Klimaatverandering

Driekwart van 's werelds armste mensen leeft op het platteland. Zij zijn vaak van landbouw afhankelijk voor hun levensonderhoud. Door klimaatverandering zijn er meer overstromingen of juist lange periodes van droogte. Waardoor oogsten kunnen mislukken en de kans op ondervoeding toeneemt.

Wat doet The Hunger Project

We werken vooral in arme, verafgelegen gebieden, waar mensen van kleinschalige landbouw leven. Onze epicentrumstrategie stimuleert mensen in deze gebieden om als een democratische gemeenschap met elkaar te gaan samenwerken. Om zo elkaar, ook in tijden van nood, te helpen. Ook geven we in al onze epicentra trainingen over diversiteit in landbouwmethodes.

3 Vrouwen blijven achter

Voedselschaarste en de ongelijkheid tussen man en vrouw zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hoewel vrouwen vaak de verantwoordelijkheid dragen voor het vervullen van de basisbehoeften van hun gezin, worden veel vrouwen systematisch buitengesloten. Ze hebben nauwelijks of geen toegang tot onderwijs, geld of invloedrijke posities. Zo blijft veel potentieel onbenut. Zonde, want vrouwelijke leiders zetten voedselzekerheid, onderwijs, gezondheid, corruptie en sociale uitsluiting op de agenda van hun gemeenschappen. Zodra vrouwen in hun kracht staan en zich ontpoppen als leider, plukt de hele gemeenschap daar de vruchten van.

Wat doet The Hunger Project In India en Bangladesh geven wij leiderschapstrainingen aan vrouwelijke dorpsraadsleden (lees meer op pagina 30). Wij stimuleren en begeleiden hen om optimaal gebruik te maken van hun politieke positie in dorpsraden en het bijbehorende overheidsbudget. Ook trainen wij vrouwen en mannen via de programma's in Afrika. Zo ondersteunen mannen hun vrouwen vaker en kunnen vrouwen een beroep doen op microkredieten en een spaarfaciliteit. Waarmee zij op hun beurt weer kunnen investeren in een kansrijke toekomst voor het hele gezin.

4 Gebrek aan kennis over (seksuele) gezondheid

Over hiv/aids doen tal van onjuiste verhalen de ronde, bijvoorbeeld dat je het zou kunnen krijgen van een muggenbeet of door van hetzelfde bord te eten als een hiv-positieve persoon. Naast aids is malaria een van de meest dodelijke ziektes in Afrika. En dat terwijl het goed te behandelen is – én te voorkomen. Daarnaast ontbreekt het vaak aan goede gezondheidsvoorzieningen, zoals een verloskamer om veilig te kunnen bevallen.

Wat doet The Hunger Project In alle epicentra bouwen we gezondheidsklinieken: deze werden in Malawi in 2017 bijna 80.000 keer bezocht. En bijna 500 vrouwen bevielen onder professionele begeleiding. In het zelfredzame epicentrum Mesqan in Ethiopië zorgden getrainde vrijwilligers ervoor dat nu tenminste een derde van de mensen weet wat hiv is en hoe je het kunt voorkomen. Rondom het

5 Te weinig schoon drinkwater

Te weinig of vervuild drinkwater kan voor ernstige gezondheidsklachten zorgen. Daarnaast is voldoende (drink)water essentieel voor landbouwontwikkeling en het gezond opgroeien van kinderen.

Wat doet The Hunger Project Epicentrum Mesqan in Ethiopië is erin geslaagd om diarree onder baby's en jonge kinderen terug te dringen met 37% in drie jaar tijd. Met dank aan de inzet van getrainde vrijwilligers die het belang van veilig toilet- en watergebruik (zoals consequent handenwassen) steeds weer onder de aandacht brengen. En in India hebben getrainde dorpsraadsleden in 2017 zo'n 600 waterputten gerealiseerd.

6 Gebrek aan onderwijs en geletterdheid

Je kunt je voorstellen dat het zonder opleiding moeilijk is om werk te vinden. Of een eigen bedrijfje te starten, als je niet kunt lezen of schrijven. Door gebrek aan kennis en vaardigheden is het vaak moeilijk om voldoende inkomen te genereren. Voor jezelf, maar ook voor je gezin.

Wat doet The Hunger Project

In de epicentra kunnen mannen en vrouwen leren lezen, schrijven en rekenen. Maar ook workshops volgen over ondernemerschap, of veilig sparen en lenen. En in kleuterscholen krijgen jonge kinderen een goede start. Altijd ondersteund door opgeleide vrijwilligers, die hun gemeenschap inspireren en verder op weg helpen.

Het einde van honger: weer een stap dichterbij

Er zijn nog 815 miljoen mensen met honger op de wereld. En dat zijn er veel te veel. Want honger is het grootste oplosbare probleem ter wereld. The Hunger Project werkt aan een einde aan honger wereldwijd. En we zijn goed op weg. Kijk maar eens naar de stappen die we maakten in 2017:

Wereldwijd

Bereik

In 2017 bereikten we ruim **16 miljoen mensen** in ruim **13.000 dorpen** verspreid over **12 programmalanden**.

193

Lidstaten van de Verenigde Naties ondersteunen ons doel: een einde aan honger vóór 2030. "Zero Hunger" is namelijk #2 op de lijst van 17 Sustainable Development Goals, die de Verenigde Naties in 2016 opstelden.

17

WERKNEMERS
IN NEDERLAND
(9 FTE)

22

epicentra

zijn nu zelfredzaam! Dat betekent dat maar liefst 395.000 mensen succesvol doorgaan, zonder hulp van The Hunger Project. We verwachten dat in 2018 nog eens 18 epicentra zelfredzaamheid kunnen vieren. Die zelfredzaamheid is het ultieme doel van The Hunger Project: de epicentra gaan zelfstandig door zonder honger en zonder armoede. Maar vooral in staat om nieuwe uitdagingen effectief samen aan te pakken.

328

WERKNEMERS
WERELDWIJD

Ruim 86% van de inkomsten gaat naar de programmalanden

80%

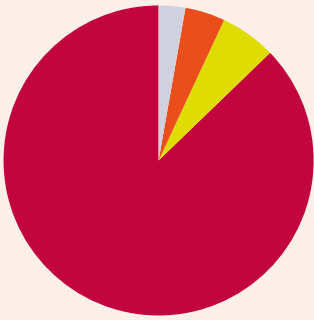
VAN DE WERKNEMERS WERKT IN DE PROGRAMMALANDEN

Sinds 2008 volgden

- **1.617.737** mensen een Vision, Commitment & Action workshop
- **936.576** mensen een hiv/aids en gendergelijkheid workshop
- **380.292** vrouwen een leiderschapstraining

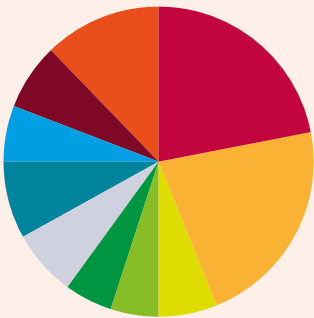
NEDERLAND

BESTEDINGEN INKOMSTEN

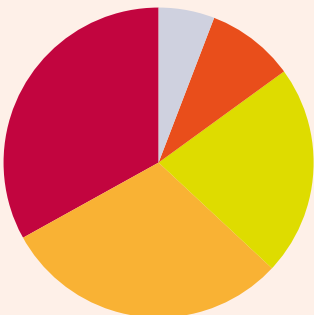
- Bewustwording 3%
- Fondsenwerving 4%
- Interne organisatie 6%
- Programma's 87%

BESTEDING PROGRAMMA'S

- Malawi 22%
- Benin 22%
- Bangladesh 6%
- Burkina Faso 5%
- Ghana 5%
- Oeganda 7%
- Ethiopië 8%
- India 6%
- Global 7%
- Overig 12%

HERKOMST INKOMSTEN NEDERLAND

- Particulieren 6%
- Bedrijven 9%
- Nationale Postcode Loterij 22%
- Overheid 30%
- Stichtingen en fondsen 33%

AFRIKA

1,65 miljoen mensen

bereiken we met onze epicentrumstrategie: verspreid over 8 Afrikaanse landen werken we in 107 epicentra die 1.800 dorpen omvatten.

43.900 mensen zijn getraind op het gebied van gezonde voeding

44.200 volwassenen leerden lezen en schrijven

Meer dan **3.100** kinderen gaan nu naar de kleuterklas

72.000 vrouwen én mannen volgden trainingen binnen het Women Empowerment programma

35.400 mensen kregen workshops over voedselzekerheid

Ruim **35.000** animators oftewel super enthousiaste lokale vrijwilligers werden getraind. Zodat zij hun dorpsgenoten weer kunnen trainen – en zo samen, met elkaar optrekken naar het einde van honger en armoede

AZIË

Meer dan **4.000** getrainde vrouwelijke leiders in India en Bangladesh kregen de vaardigheden en het zelfvertrouwen om de positie van vrouwen binnen hun gemeenschap te verbeteren

Getrainde dorpsraadsleden in India bereikten prachtige resultaten: zoals **2.044** nieuwe toiletten en 600 gerepareerde waterputten

Meer dan **26.000** mensen deden mee aan campagnes tegen geweld tegen vrouwen en kindhuwelijken in Bangladesh

Cijfers van vooruitgang

De vooruitgang op weg naar het einde van chornische honger is aan talloze cijfers, tabellen en verhalen af te lezen. Ons volledige jaarverslag van 2017 is openbaar en vind je op thehungerproject.nl/organisatie/jaarverslagen-en-financien

Verwacht: in 2018 worden

nog eens 18 epicentra zelfredzaam

Metten is weten!

In 2017 voerden we 3 nulmetingen, 24 tussentijdse evaluaties en 11 eindevaluaties uit. Alle, door vrijwilligers verzamelde, data worden ingevoerd in onze online Monitoring, Evaluation & Learning (MEL) database. Zo kunnen we bijvoorbeeld precies zien welke trainingen hebben plaatsgevonden in specifieke epicentra in Afrika of in dorpen in India. In alle landen samen worden de resultaten van meer dan 200 indicatoren in meer dan 300 projectgebieden bijgehouden.

Mehari Mengistu (33) MEL-medewerker bij The Hunger Project Ethiopië

"Ik ben sinds een jaar een van de twee MEL-medewerkers bij The Hunger Project Ethiopië. Daarvoor was ik de manager van het microkredietprogramma in een epicentrum. Ik leer hier zo veel nieuwe dingen: rapporten schrijven en een goed data-archief beheren bijvoorbeeld. Het spannendste van mijn taken vind ik het bouwen van een nieuwe, nog betere, database waarin alle data geïntegreerd wordt."

Op weg naar het einde van honger in Benin

10 jaar Katakle

In 2008 reisde een groep Nederlandse ondernemers naar Benin. Op het strand ontwikkelden ze een plan om een einde te maken aan honger in Benin. Investeersgroep Katakle was geboren. Dit jaar vieren we het succes van tien jaar investeren in het einde van honger in Benin.

2008

185.000 mensen zetten op dit moment de laatste stappen op weg naar zelfredzaamheid

Ras-ondernemer Carel van Bemmelen stond aan de basis van het netwerk. Hij daagde Pascal Djohossou, de directeur van The Hunger Project Benin, uit om groot te denken. Carel: "Ik wilde me langdurig verbinden, gericht op één land. Dan kun je echte resultaten boeken en impact laten zien. Ik vroeg Pascal wat er nodig was om Benin hongervrij te maken."

Inspirerend netwerk

Katakle ging van start met dertig leden, waaronder bedrijven zoals NPM Capital, Hak, Auping en PwC. Naast hun eigen financiële investering gingen de aangesloten ondernemers op zoek naar nieuwe partners. Zo groeide Katakle naar een netwerk met meer dan zestig leden – naast

bedrijven ook particulieren en ondernemende stichtingen. Carel: "Voor mij is de aanpak van The Hunger Project de enige die echt werkt. Door het mensen zelf te laten doen. Geen hand ophouden, maar uitgaan van zelfredzaamheid." Vanuit die overtuiging heeft Carel behoorlijk wat nieuwe Katakle-leden aangedragen. "Mensen met teveel geld heb ik er meteen bijgesleept. Met resultaat. Katakle is een groep fantastische en oprecht betrokken mensen, en daar ben ik ontzettend trots op."

Resultaten vieren

Begin 2018 vertrok een grote groep Katakle'ers naar Benin. In epicentrum Kissamey vierden zestig Katakle-investeerdere, de inwoners van Kissamey, twintig muzikanten

van het Nederlands Blazers Ensemble, tientallen Beninese topmuzikanten, alle lokale vrijwilligers en het epicentrumbestuur, de nationale televisie en het team The Hunger Project Benin de zelfredzaamheid van het epicentrum. Want wat in Benin bereikt is, was wel een stevig feestje waard. In tien jaar schaalde The Hunger Project Benin op van elf naar achttien epicentra. Daarvan zijn er inmiddels vier zelfredzaam, waaronder Kissamey. Onderweg kregen we steeds beter inzicht in wat werkt, en wat niet. We verbeterden onze aanpak en we bewezen dat het werkt: wetenschappelijke waterdichte metingen tonen de impact.

Op naar meer

Maar we zijn nog niet klaar. De komende jaren hopen we nog veel meer zelfredzaamheidsfeesten te vieren: nog ruim 185.000 mensen zetten op dit moment de laatste stappen op weg naar dit ultieme doel. Volgens planning zijn eind 2022 alle achttien epicentra in Benin zelfredzaam.

Investeer mee

Om het werk af te maken hebben we jou hard nodig. Investeer mee in het afmaken en opschalen van ons werk in Benin. Bijvoorbeeld door lid te worden van Katakle. Door een epicentrum te adopteren. Of door je netwerk te openen. Bel Hilde Jansen of Saskia Bouter voor een goed gesprek over de mogelijkheden: 030-233 53 40 of kijk op katakle.nl

2018

Groot denken in pindakoekjes

Emilienne Montchohodi (49 jaar) uit Assalin maakt en verkoopt pindakoekjes en pindaolie. Ze begon kleinschalig, maar met steun van The Hunger Project is haar handel de afgelopen jaren flink uitgebreid.

“Ik pas de kennis die ik heb opgedaan in de ondernemerschapstrainingen nog steeds toe. Via de microfinancieringsbank van Zakpota leende ik eerst met een groep vrouwen, maar nu heb ik een individueel krediet. Ik kan daardoor meer lenen, wat nodig is doordat de kosten voor pinda's en brandhout zijn gestegen.” Een groot deel van het werk kan ze inmiddels aan haar werknemers of aan nieuw aangeschafte machines overlaten. “Ik houd me vooral bezig met de inkoop van pinda's en andere producten zoals maïs en soja.”

Kennis doorgeven

Ze geeft haar kennis en ervaring door.

Zo is Emilienne bestuurslid van de microfinancieringsbank en geeft ze leiderschapstrainingen. “Het is mooi om zo actief te kunnen zijn in mijn dorp. Ik zou alleen zelf beter willen kunnen lezen en schrijven. Ik heb wel alfabetiseringslessen gevolgd, maar nooit afgemaakt. Voor mijn kinderen vind ik scholing dan ook heel belangrijk.”

Eigen boontjes doppen

Emilienne werkt hard voor financiële onafhankelijkheid. “Mijn man heeft nog twee andere vrouwen en ik wil mijn kinderen zelfstandig kunnen verzorgen.” Dat gaat haar goed af.

De omzet van haar handel is bijna verdrievoudigd. Had ze vijf jaar geleden nog drie mensen in dienst, nu heeft ze acht werknemers. “Ik vind het geweldig dat ik zoveel mensen een salaris kan betalen, waaronder twee van mijn dochters. Vroeger werkte ik voor mijn moeder op het land, maar kreeg ik nooit betaald. Ik hoop mijn bedrijf nog verder uit te breiden naar twintig werknemers. En daarnaast ben ik begonnen met de bouw van huurhuizen op een stukje grond dat ik kon kopen. De inkomsten van de huur kan ik straks gebruiken als een soort pensioen.”

"Als je je aan een organisatie verbindt, dan moet die wel bij je passen. Ik heb eerder ontwikkelingsprojecten in Afrika bezocht, maar dat voelde niet goed. Dat was teveel liefdadigheid. Bij The Hunger Project draait het om echte oplossingen en structurele verbetering. Je ziet de ondernemersgeest terug in de aanpak. Die link met het bedrijfsleven spreekt mij enorm aan."

Wietse Nieuwenhuis – directeur Inbak, lid Raad van Toezicht van The Hunger Project en sinds 2012 Katakale-lid

"Ik vond "zelfredzaamheid" altijd een beetje vaag. Maar drie jaar geleden bezochten we Kissamey. We spraken met de gemeenschap over zelfredzaamheid en hoe daar te komen. Voor het eerst zag ik hoe concreet het werd. Ze discussieerden, maakten plannen en verdeelden taken op weg naar het einddoel. Dat leiderschap vond ik zó krachtig om te zien."

Geer Goudriaan – sinds 2008 Katakale-lid

Wist je dat...

Katakale 'een stoel met drie poten' betekent? Deze stoel wordt gebruikt bij het kronen van Abomey koningen en staat symbool voor samenwerking, stabiliteit, leiderschap en kracht.

Impact epicentrum Zakpota

- 95% gelooft dat zij zelf hun toekomst kunnen veranderen
- 99% van de bevallingen gebeurt onder professionele begeleiding
- 87% van de volwassenen kan lezen en schrijven
- 96% minder huishoudens hebben honger
- 12 keer zoveel huishoudens hebben toegang tot hygiënisch sanitair
- Ruim 2 keer zoveel kinderen gaan naar de basisschool én middelbare school

“Van mensen uit verafgelegen dorpjes tot ministers in de hoofdstad: Badiul spreekt hele verschillende groepen mensen aan”

Collega's op een ander continent

De een vierde onlangs haar 5-jarig jubileum als Impact Broker bij The Hunger Project Nederland. De ander is al sinds jaar en dag directeur van het kantoor in Bangladesh – en gaat in 2018 na 25 jaar in dienst verdiend met pensioen. Catelijne Mittendorff en Badiul Majumdar werken samen op 7.649 kilometer afstand, maar weten elkaar wekelijks te vinden. Letterlijk via Skype – en figuurlijk in hun liefde voor Bangladesh.

Q&A: Catelijne

Wat drijft jou in je werk?

“De mogelijkheid om mensen kansen te geven. Er zijn zoveel mensen die met moeite hun kinderen twee keer per dag te eten geven, terwijl in andere delen van de wereld mensen duizenden euro's uitgeven aan een handtas. Het verminderen van die ongelijkheid drijft mij al sinds mijn studententijd.”

Verliep de werkrelatie met Badiul direct van een leien dakje?

“Ik heb in een eerdere baan twee jaar in Bangladesh gewoond en gewerkt, dus

voelde mij al erg verwant met het land. De eerste keer dat ik voor The Hunger Project naar Bangladesh ging, stelde ik Badiul eindeloos veel vragen. Ik kan me voorstellen dat hij me extreem kritisch vond en het gevoel had dat hij mij moest overtuigen. Misschien was dat ook wel zo! Als je een context goed kent, kijk je toch anders. Tijdens die reis ben ik erg onder de indruk geraakt – van Badiul en vooral van het programma. Ik was gewend dat mensen altijd aan mij vroegen wat ik voor ze kon doen of kopen. Het was indrukwekkend dat mensen vol trots vertelden wat zij zélf hadden bereikt na de trainingen van The Hunger Project.”

Wat maakt jullie een sterk team?

“Onze gezamenlijke liefde voor Bangladesh. Vanuit onze eigen rollen werken wij allebei aan een einde van honger in Bangladesh. We hebben elkaar nodig om het gezamenlijke doel te bereiken.”

Jullie werken op grote afstand van elkaar. Wat is het grootste obstakel?

“De Skypeverbinding kan lastig zijn. Maar een groter obstakel zijn de culturele verschillen. Nederlanders zijn een stuk directer in benoemen wat er niet goed gaat of moeilijk is. In Bangladesh probeer je altijd de relatie goed te houden. Dat betekent voor mij ook direct en eerlijk zijn,

Wie is Catelijne Mittendorff?

Catelijne studeerde Internationale betrekkingen in Utrecht en deed een master in Mensenrechten in Venetië. En rondde een paar jaar geleden ook nog eens een master Bestuurskunde af. Na een stage bij de Europese Commissie werkte ze twee jaar in Bangladesh als projectmanager, waar ze gemeenschappen voorbereidde op natuurrampen. Na twee jaar in Londen bij Plan UK, werkte ze drie jaar voor Health Works in ons eigen land. Sinds 1 februari 2013 is Catelijne Impact Broker bij The Hunger Project Nederland. Zij is de directe schakel tussen investeerders en programmalanden, waaronder Bangladesh en India.

voor Badiul is dit minder vanzelfsprekend. Nu we elkaar langer kennen, weten we wat de ander zegt beter op waarde te schatten.”

Op welk resultaat ben je het meest trots?

“Dat we de kindhuwelijken aanpak hebben kunnen opschalen van Bangladesh naar nóg vijf andere landen. The Hunger Project Bangladesh werkt al heel erg lang aan het tegengaan van kindhuwelijken. Die ervaring maakt ons expert op dit thema, waardoor we twee grote subsidies hebben gekregen.”

Wat waardeer je aan Badiul?

“Van mensen uit verafgelegen dorpjes tot ministers in de hoofdstad: Badiul heeft het talent om hele verschillende groepen mensen aan te spreken op hun eigen kracht. Hij inspireert anderen. Als je met Badiul door Bangladesh reist, heb je het gevoel dat je met een rockster op pad bent. Hij was zelfs lange tijd een tv-persoonlijkheid en presenteerde een televisieprogramma! Iedereen kent hem, iedereen wil met hem op de foto. Hij daagt mensen voortdurend uit. Om hun kwaliteiten in te zetten voor een rechtvaardiger Bangladesh. Om als vrijwilliger aan de slag te gaan en hun leven en dat van hun gemeenschap te verbeteren.”

Wat wens je Badiul toe?

“Ik heb ontzettend veel van Badiul geleerd. Vooral over echte passie in je werk. Passie om mensen op eigen kracht een einde aan honger en armoede te laten maken. Badiul werkt dag en nacht en gaat door het vuur voor zijn team en alle vrijwilligers. Ik wens Badiul dat The Hunger Project Bangladesh zal floreren en groeien. En dat hij met een gerust hart zijn welverdiende rust kan gaan nemen.”

Q&A: Badiul

Wat drijft jou in je werk?

“Al in mijn studententijd was ik als activist betrokken bij de bevrijding van Bangladesh. Ik wil Bangladesh nog verder helpen groeien. Ruim twintig jaar werkte ik als professor in Amerika, maar in 1991 keerde ik terug naar Bangladesh. Sindsdien investeer ik mijn eigen toekomst in een betere toekomst voor Bangladesh.”

Verliep de werkrelatie met Catelijne op afstand direct van een leien dakje?

“Eerlijk is eerlijk: het was niet makkelijk om die vriendschap te sluiten. Catelijne kwam als een scepticus naar Bangladesh en had veel vragen over ons werk. Onze aanpak gebaseerd op vrijwilligers is uniek. Maar dat mensen zelf de belangrijkste auteurs van hun toekomst zijn, claimen ook veel andere organisaties. Het is niet gek om serieuze en moeilijke vragen te stellen om die retoriek te onderscheiden van realiteit. Gelukkig zijn we geslaagd voor de ‘test’: Catelijne werd een fan van ons werk. Ze heeft de ongekeerde kracht van ons werk gezien en is echt een voorvechter van The Hunger Project Bangladesh. Catelijne werkt ontzettend hard aan het overbruggen van onze urgente financieringskloof, en dat waardeer ik enorm.”

Jullie werken op grote afstand van elkaar. Wat is het grootste obstakel?

“De samenwerking is niet altijd makkelijk. Catelijne en haar collega's zijn erg direct; in onze hiërarchische samenleving zijn wij dat veel minder. En waar bij ons het werk meestal een 24-uursverplichting is – zeker bij een hoge functie – is dat in het Westen anders. Daar zijn mensen meestal niet

beschikbaar in het weekend en vakanties. Hier moet je altijd beschikbaar zijn, zeker als je met honderdduizenden vrijwilligers werkt. Tijdsverschil, onbetrouwbare internetverbindingen en andere werkdagen (wij werken bijvoorbeeld ook op zaterdag) maken het ook niet makkelijker. Maar omdat we bekend zijn met elkaars cultuur, en beiden enorm zijn toegewijd, komen we er samen goed uit.

Wat waardeer je aan Catelijne?

“Ze is vriendelijk, sterk, een harde onderhandelaar en een ‘ho-nonsense’ persoon. Ze stelt moeilijke vragen met een glimlach. Catelijne is zeer betrokken en heeft een niet-aflatende toewijding om honger en armoede te beëindigen. Nog belangrijker: ze houdt van Bangladesh. En ze is zorgzaam. Zo kon mijn dochter bij Catelijne en haar familie logeren, toen ze vanuit Amerika overkwam omdat ik een vergadering had in Amsterdam.”

“Catelijne stelt moeilijke vragen met een glimlach”

Wat maakt jullie een sterk team?

“We zijn allebei vastbesloten om honger en armoede te beëindigen, en zijn enorm toegewijd aan Bangladesh. We hebben gemeenschappelijke interesses, zijn vrienden geworden en kunnen vrijuit praten zonder elkaar te beledigen.”

Als laatste: wat wens je Catelijne toe?

“Binnenkort ga ik met pensioen en dan zal ik onze samenwerking zeker gaan missen. Ik ben behoorlijk op haar gesteld geraakt en zou willen dat ze in Bangladesh kwam werken! Ik wens Catelijne veel succes met al haar inspanningen.”

Wie is Badiul Majumdar?

Badiul is geboren in Bangladesh. Hij studeerde eerst in Dhaka, waarna hij in Amerika zijn Phd. in Economie behaalde. Hij gaf les aan verschillende Amerikaanse universiteiten, werkte voor NASA en in het bedrijfsleven. In 1991 besloot hij terug te keren naar zijn geboorteland, waar hij sinds 1993 directeur is van The Hunger Project. Sindsdien heeft hij duizenden mensen geïnspireerd: “De grootste vijand is een mindset van afhankelijkheid en gelatenheid. Bangladeshi's kunnen en moeten het zelf doen.” Met dezelfde overtuiging leidt Badiul ook Shujan (Citizens for Good Governance), een platform dat de politiek probeert te hervormen en politici meer aansprakelijk wil stellen voor bestuurlijke misstanden. En dan is hij ook nog eens hoogleraar, columnist, oprichter van Girl Child Advocacy Forum en publiceerde hij meerdere boeken.

Dieren, natuurbehoud én mensen centraal

Het werk van The Hunger Project rondom wildpark Majete in Malawi blijkt een inspirerend voorbeeld voor andere Afrikaanse wildparken en natuureservaten. Steeds meer overheden en wildparkbeheerders zien een geïntegreerde benadering gericht op dieren, natuurbehoud én mensen als enige effectieve oplossing - die bovendien bijdraagt aan vrijwel alle Sustainable Development Goals.

Rond de eeuwwisseling was natuureservaat Majete een wildpark zonder wild, op een paar antilopen na. Jarenlange stroperij en verwaarlozing hadden het gebied veranderd in een verlaten steppe. De toeristen bleven weg en de armoede in de omliggende dorpen was enorm. Zelfs van de stroperij viel niet goed te leven. Samen met wildparkbeheerder African Parks blies de Malawiaanse overheid Majete nieuw leven in. Dankzij deze inspanningen werd Majete weer een bezoekwaardig park met leeuwen, olifanten en neushoorns. De nieuwe elektrische omheining zou stropers op afstand houden: alle ruimte voor de dieren en toeristen.

Onhoudbare situatie

Maar het hek maakte veel omwonenden boos en wanhopig. Zij waren voor hun levensonderhoud afhankelijk van de jacht en het water in de moerasvelden. Jongemannen werden in de kraag gevat tijdens het tunnelgraven onder het hek, of ze probeerden bij te verdienen als illegale dagloner in het aangrenzende Mozambique. Dit was geen houdbare situatie.

Een duurzaam voortbestaan van het Majete wildpark kon alleen als de levensomstandigheden van bewoners rondom het park ook zouden verbeteren.

Zelf zorgen voor voldoende inkomen

Een belangrijke financier van African Parks, stichting Dioraphte, vroeg The Hunger Project om samen met de gemeenschappen rondom Majete een langetermijnplan te maken voor de bestrijding van honger en armoede. En zo geschiedde. In 2011 kreeg The Hunger Project de eervolle opdracht het plan uit te voeren. Niet eerder startte The Hunger Project op verzoek van een financier in een nieuw gebied. The Hunger Project begon met de bouw van één epicentrum, en breidde sindsdien haar werk uit naar vijf epicentra. Op termijn worden dat er misschien zelfs acht. Het doel is om alle epicentra naar zelfredzaamheid te brengen. Zodat mensen niet meer afhankelijk zijn van stroperij of voedselsteun, maar zelf in staat zijn voldoende inkomen te verwerven en zich gezond te voeden.

Meer dan geslaagd experiment

Wat begon als experiment, pakte wonderwel goed uit. In 175 dorpen rondom Majete, met ongeveer 89.000 inwoners, neemt stapje voor stapje de honger af. De bedrijvigheid neemt toe, steeds meer mensen leren lezen en schrijven en steeds minder kinderen sterven aan malaria en diarree. Naar verwachting bereikt epicentrum Majete 1 eind 2018 de status van zelfredzaamheid.

Wat bereikten we tot nu toe in de epicentra?

Majete 1

- 95% van de mensen die ziek zijn, gebruikt de gezondheidsdienst van het epicentrum
- Het aantal families dat naast landbouwactiviteiten ook een andere bedrijfe is gestart voor meer inkomen, is gestegen van 20 naar 34%

Majete 2

- 100% van de zwangere vrouwen krijgt prenatale zorg tijdens haar zwangerschap
- In 2014 had een derde van de bevolking toegang tot schoon drinkwater; in 2017 was dat bijna 90%

Majete 3

- Het aantal kinderen met regelmatige diarree is gedaald van 30% naar 18%
- Het aantal jonge mensen (15-25 jaar) dat weet hoe zij hiv kunnen voorkomen en behandelen, is gestegen van 46 naar 59%

Zelfredzaam met naaimachine: Libine Zembe

“Voordat ik begon met naaien hadden we helemaal geen inkomen. We leefden van wat de tuin ons gaf, en mijn man ging soms jagen in het park. Iedereen leefde van de jacht, we hadden geen keus. Maar nadat het hek werd neergezet werd het gevaarlijk. Elke keer als hij 's nachts op pad ging was ik bang dat hij gepakt zou worden. Ik was altijd bezorgd. Hoe wist ik of hij terug zou komen?”

Ik realiseerde me toen dat er iets moest veranderen. Ik hoorde van de naaiklassen in het epicentrum, maar ik was te laat om me aan te melden. Ik baalde enorm. Maar ik had geluk dat een van de deelnemers uitviel en ik tóch mee kon doen.

Aan de naaiklas deden zestien andere leerlingen mee. Drie maanden lang werkten we vier dagen per week in het naaiatelier. Ik leerde broeken maken, jurken, rokken, schooluniformen. Van alles. We kunnen leven van wat ik verdien. Ik weet dat ik het zelf kan redden als het moet. Het schoolgeld kan ik betalen, we hebben een echt dak boven ons hoofd. Geen grasdak, maar een golfplaten dak!

Dat ik vanuit huis werk is een voordeel en een nadeel. Ik kan de bonen laten pruttelen als ik aan het naaien ben, maar ik ben ook moeder, huisvrouw, echtgenoot. Al die dingen moeten ook gebeuren. Met een eigen winkel

"Ik weet dat ik het zelf kan redden als het moet"

buitenshuis zou ik me echt kunnen concentreren op het naaien en zou ik niet steeds worden afgeleid. Ik denk erover een pandje te huren dichtbij de school van de kinderen, zodat mensen mij makkelijk kunnen zien vanaf de weg.

Wat ik andere jonge vrouwen zou aanraden? Naaien is écht een heel handig vak. Het is goed te combineren met huisvrouwtaken en moederschap. Tomaten verkopen bijvoorbeeld geeft veel minder voldoening. Je moet er de hele tijd naast zitten en aan het einde

van de dag zijn ze beurs. Als naaister heb je niet veel kapitaal nodig, vooral de vaardigheid is belangrijk.”

Haar man Pearson vult aan: “Het ziet er goed voor ons uit. We hebben 65 zakken mais op voorraad. We kunnen zelfs iemand inhuren om wat werk op het land voor ons te doen. Ik ben zo blij dat mijn vrouw deze kans heeft gekregen. Ze is niet zomaar een naaister. Ze is echt een professional. Ze leert nu zelfs anderen hoe je moet naaien. Als ik haar zo aan het werk zie, voel ik me trots.”

Voorbeeldboer Alan Wyson spaart voor een os.

Alan is wat je noemt een *lead farmer*. Hij deed vijf jaar geleden mee aan het voedselzekerheidsprogramma van The Hunger Project. Daar leerde hij nieuwe landbouw methoden - zoals minder zaadjes planten in een gaatje, maar wel de gaatjes dichter op elkaar plaatsen.

"Sinds ik de nieuwe methoden gebruik is mijn opbrengst een stuk hoger. Met een landbouwlening voor goede zaden en bemesting, oogstte ik veertig zakken mais waarvan ik er tien teruggaf aan de voedselbank van het epicentrum. Met z'n achten thuis eten we zo'n drie zakken mais per maand. Wat ik nu graag zou willen is een os die helpt met ploegen. Dus daar spaar ik voor.

Als voorbeeldboer moedig ik anderen aan ook de nieuwe methoden te gebruiken of een landbouwlening te nemen. Vroeger moest ik aan het werk in Mozambique, als dagloner. Dat hoef ik nu niet meer te doen. Ik weet dat ik verzekerd ben van genoeg eten voor mijzelf en mijn familie. Dat geeft een hoop rust. Kijk nou, mijn vrouw was altijd zo dun, haha, nu is ze flink aangekomen!"

Om mais te malen loopt zijn vrouw naar de maismolen verderop. De geitenstal voor twintig geiten is net nieuw. De geiten zijn vooral een verzekering voor als het helemaal mis gaat met de oogst, zoals in 2016 toen het zo droog was. Geiten kan hij immers verkopen als het echt moet. "Als we zo doorgaan, heb ik er wel vertrouwen in dat we volgend jaar zelfredzaam gaan worden. We zijn op de goede weg."

Vrouwen voorop in India

De positie van en de kansen voor vrouwen in de wereld zijn lang niet altijd gelijk aan die van mannen. Vrouwen hebben dan ook veel vaker honger dan mannen. Maar zijn vaak ook verantwoordelijk voor het voedsel. En zijn dus een cruciale sleutel voor het einde van de honger. Op het platteland van India is dat zeker niet anders. Geholpen door het feit dat in India vrouwen via een wettelijk quotum recht hebben op de helft van de zetels in de dorpsraad. En daar kunnen ze echt het verschil maken.

Binodini Sahoo

**"We hebben een kapot waterpunt hersteld,
ik heb pensioenen geregeld voor mijn
dorpsgenoten en de weg is gerepareerd"**

"De Indiase business tycoon Jehangir Ratanji Dadabhoy Tata zei het treffend: *'I don't want India to be an economic superpower. I want India to be a happy country,'*" vertelt Ruchi Yadav, directeur programma's bij The Hunger Project India. "Hoewel het ogenschijnlijk India economisch voor de wind gaat, kent het land ook een andere kant. Een klein gedeelte van de bevolking bezit alle rijkdom en de ongelijkheid wordt alsmaar groter." Tegelijkertijd komt een groot deel van de subsidiepotjes die de overheid beschikbaar stelt voor haar inwoners, niet terecht waar het bedoeld is. Werk aan de winkel dus.

Vrouwenquotum in de lokale politiek

We zoomen in op de staat Odisha, gelegen aan de oostkust van India. Daar leeft meer dan 45% van de bevolking onder de armoedegrens. Het is daar

mee één van India's allerarmste staten. Reden voor The Hunger Project om juist daar te werken aan oplossingen die armoede en honger tegengaan. Hoe we dat doen? Sinds 2007 heeft Odisha, net als bijna alle andere staten in India, een vrouwenquotum van 50% voor hun panchayats: de lokale dorpsraden. Door training leren lokale vrouwelijke politici hoe zij aanspraak kunnen maken op de talloze subsidiepotjes en overheidsregelingen, zoals weduwepensioenen en schoolmaaltijden. Zodat het geld wél op de juiste plek terecht komt. En zodat deze vrouwen hun dorpen uit de armoede en honger kunnen slepen.

Odisha's 100

In 2017 ging Odisha's 100 van start, een netwerk van honderd bijzondere en gedreven Nederlandse vrouwen

die de vijfjarige termijn van de Indiase dorpsraadsleden ondersteunen met een investering van 5.000 euro per jaar. Doel: het aantal districten in Odisha waarin The Hunger Project vrouwen traint verdubbelen. Mede dankzij de financiële steun van Odisha's 100, kon The Hunger Project India in 2017 het werk uitbreiden van acht naar twaalf districten. Het doel is om in 2018 nog verder op te schalen, zodat we in totaal in zestien districten werken.

Video: Vrouwelijk leiderschap in India

Bekijk op [youtube.com/THPNederland](https://www.youtube.com/THPNederland) onze animatievideo, die helder laat zien hoe we te werk gaan in India en waarom investeren in vrouwelijk leiderschap zo belangrijk is.

Ineke Bomhof

Dat betekent dat The Hunger Project straks in 50% van alle districten in Odisha actief is. De acht nieuwe districten zijn door de overheid aangewezen als de grootste achterstandsgebieden. Daar kan de grootste impact worden bereikt.

Ontmoet Binodini Sahoo

In Odisha traint The Hunger Project op dit moment meer dan 2.000 vrouwelijke dorpraadsleden – en in heel India zijn inmiddels meer dan 175.000 vrouwen getraind. Zodat zij op hun beurt hun impact in hun dorp kunnen vergroten. Begin 2018 reisden verschillende leden van Odisha's 100 naar India om die impact met eigen ogen te zien. De groep bezocht een planningstraining en ging in gesprek met bijna vijftig vrouwelijke leiders. Waaronder de jonge Binodini Sahoo. Zij volgt sinds augustus 2017 trainingen van The Hunger

Project in het district Khordha. Binodini houdt onder andere toezicht op de school – zo checkt ze of alle kinderen naar school komen. In de korte tijd dat ze dorpsraadslid is, heeft ze er al voor gezorgd dat er een omheining rond de school is gebouwd. “Dan lopen de koeien niet alsmaar de klas in.” En voor de school ligt nu een plein met vers grind.

Ook heeft de panchayat 250.000 roepies vrijgemaakt om een vervuilde vijver schoon te maken. Reden genoeg om trots te zijn – en dat is ze dan ook. Binodini: “We hebben een kapot waterpunt hersteld, ik heb pensioenen geregeld voor mijn dorpsgenoten en de weg is gerepareerd. Ik ben vooral trots op al deze kleine dingen, omdat niemand hier tot nu toe aandacht aan besteedde.” Met nog vier jaar in het vooruitzicht, is dit voor haar nog maar het begin.

Impact maakt indruk

Henny Westland, CEO Westland Kaas, lid van Odisha's 100 en van de Raad van Toezicht van The Hunger Project Nederland, reisde samen met haar dochter naar India: “Een onvergetelijke ervaring. Wat in eerste instantie een hopeloze en uitzichtloze armoedige situatie lijkt, blijkt door de enorme kracht en doorzettingsvermogen van deze Indiase vrouwen toch hoopvol en vruchtbaar. De trainingen geven deze moedige vrouwen letterlijk en figuurlijk een stem die ertoe doet om de situatie in hun eigen dorp voor de langere termijn te veranderen. Hun leiderschap, kracht en de passie heeft mij nieuwe inspiratie gegeven voor het leiderschap van ons eigen familiebedrijf.”

De reis maakte evenveel indruk op Odisha's 100-lid en zakenvrouw Ineke Bomhof. “We moeten allemaal in ons werk en leven hindernissen overwinnen. Door te blijven knokken om iets te bereiken. Maar de vrouwen in Odisha doen dat onder veel extremere omstandigheden. Deze vrouwen hebben mij geraakt: elke dag denk ik aan ze en mijn voelsprietten staan aan voor waar ik ze kan helpen. Zij hebben mij laten zien dat we daadwerkelijk het verschil kunnen maken en hoe enorm belangrijk het is dat ze zélf de problemen oplossen. En wij hen enkel de kennis en het vertrouwen te geven dat ze het kunnen.”

Henny Westland

In heel India zijn inmiddels meer dan 175.000 vrouwen getraind

“Veel vrouwen weten voorafgaand aan het leiderschapsprogramma weinig van het politieke systeem. In de trainingen leer ik hen dat zij, net als de mannen in hun dorpsraad, verantwoordelijkheden hebben. Ik breng ze kennis bij over schoolcomités, gezondheidscentra en alle subsidies die daarvoor beschikbaar zijn. Relatief kleine problemen, zoals het ontbreken van toiletten of voldoende schoon drinkwater, zijn typische voorbeelden van zaken die nooit onder de aandacht van mannelijke politici worden gebracht. Maar de getrainde vrouwen weten nu precies hoe ze die problemen zélf op kunnen lossen.”

Upama coördineert het leiderschapsprogramma in het district Dhenkanal.

“Ambitie heb ik altijd gehad. Maar mijn ex-man steunde mij absoluut niet in mijn werk. Daarin voel ik ook veel gelijkenissen met de vrouwelijke dorpsraadsleden: ook zij moeten soms veel werk verzetten voordat ze gesteund worden door hun man en familie. Zij voeren een gevecht tegen de verwachtingen die de maatschappij van hen heeft. Ook ik kom in mijn werk nog steeds veel obstakels tegen. Bij iedere nieuwe verkiezingscyclus beginnen we weer van voren af aan met een nieuwe groep vrouwen. Maar de vooruitgang die ik de afgelopen tien jaar heb gezien geeft kracht. Elke training groeit de energie in de groepen vrouwen. En de duurzame ondersteuning van vijf jaar die wij bieden, is daarin ontzettend belangrijk.”

Litali Das is Program Officer voor The Hunger Project in Odisha.

“De waterputten in het dorp liggen te ver uit elkaar – we hebben er nog minstens eentje extra nodig.” Aan de hand van het invulschema werkt ze haar aanpak hardop uit, inclusief een budget. “Andere prioriteiten zijn elektriciteit in alle huizen, een weg, het oerwoud beschermen tegen houtkap, een kantoor voor de panchayat en een school. En het aanpakken van werkloosheid.”

Lata Nuagan is voorzitter van een grote panchayat met ruim 8.000 inwoners in het district Dhenkanal.

Doe mee met Odisha's 100

Ons gezamenlijk doel: een sterke groep met honderd leden. Inmiddels steunen ook de eerste mannelijke leden het werk in India! Tegelijkertijd wil het netwerk ook veel teruggeven, zoals nieuwe contacten en verrassende inzichten tijdens onze netwerkevents en jaarlijkse investeerdersreis. **Meer weten?** odishas100.nl

The Hunger Project

beschermert tegen klimaatverandering

Op de website van The Hunger Project vind je 172 keer het woord 'vrouwen' en lees je 77 keer het woord 'moringa'. Daarentegen komt 'klimaatverandering' niet vaker voor dan 11 keer. Zou klimaatverandering niet veel belangrijker moeten zijn?

**“Of het klimaat nu verandert of niet,
het levert áltijd problemen op”**

Klimaatverandering is voor de meeste bewoners van rijke landen geen groot issue. Want ook al nemen stormen, droogtes, zware regenval en hittegolven toe, ons zal het maar amper raken. Onze moderne landbouw garandeert voldoende voedsel, onze huizen waaien niet weg, onze kantoren zijn voorzien van airconditioning en onze riolen kunnen die zware regenval best aan.

De meeste bewoners van arme landen vinden klimaatverandering echter nóg minder belangrijk. Zo verzocht de VN in haar onderzoek 'MyWorld' 10 miljoen mensen wereldwijd om 16 thema's uit de Global Goals te rangschikken naar belangrijkheid. Bij de 6 miljoen rijken scoort 'Action taken on climate change' al niet hoog, bij de 4 miljoen armsten bungelt het thema helemaal onderaan. Hun top drie bestaat uit goed onderwijs, betere gezondheidszorg en meer

werkgelegenheid. Klimaativisten menen dat die armsten slecht zijn geïnformeerd. Zouden zij weten hoe het klimaat verandert, en hoe juist zij daardoor worden getroffen, dan stond klimaatverandering wel degelijk op nummer één. Ik durf dit te betwijfelen. Ook de armsten zijn op de hoogte van een opwarmende aarde.

Maar zij weten ook iets, wat we in het Westen gaandeweg vergeten zijn: of het klimaat nu verandert of niet, het klimaat levert áltijd problemen op. Wie in een gammele hut woont, heeft áltijd last van stormen en hoosbuien. Wie niet beschikt over drainage of irrigatie, strijdt áltijd tegen teveel of te weinig water. Wie geen kunstmest heeft, loopt áltijd de kans te weinig van zijn akker te halen. Niet de klimaatverandering, maar het klimaat is ons probleem.

Wij, rijke mensen, begonnen ons twee eeuwen geleden tegen het

klimaat te beveiligen en ervaren deze veiligheid nu als vanzelfsprekend. Zelfs al krijgen wij er tegen het einde van deze eeuw nog twee graden bij, we eten er geen boterham minder om.

Dat is anders in Malawi, Burkina Faso, Benin en al die andere landen waar The Hunger Project actief is. En Malawianen en Beninesen beseffen dat maar al te goed. En daarom willen ze niet zozeer actie tegen klimaatverandering, maar, net als wij, beveiliging tegen de nukken van het klimaat zelf. En dat betekent, in één woord: ontwikkeling. Want alleen mensen die geschoold, gezond en economisch actief zijn, kunnen dijken ontwerpen, aan moderne landbouw doen en robuuste huizen en wegen bouwen.

The Hunger Project zegt het zo: “We investeren in mensen, zodat ze straks op eigen kracht verder kunnen. We stimuleren ondernemerschap en leiderschap. Zodat zij zelf het heft in handen kunnen nemen.” Inderdaad. Alleen mensen die in staat zijn voor zichzelf op te komen, kunnen zich beschermen tegen het klimaat. Of dat nu verandert of niet.

Ralf Bodelier is journalist en leidt de Nederlandse tak van World's Best News, een platform dat goed nieuws onder de aandacht brengt en inspireert met nieuws over vooruitgang in de wereld. En omdat The Hunger Project dat zulk belangrijk werk vindt, ondersteunen we World's Best News met gratis werkplekken, secretariële hand- en spandiensten en delen we ons netwerk.
worldsbestnews.nl

Vallen, opstaan, leren en weer doorgaan

Naast de vele hoogtepunten, zit het natuurlijk ook wel eens tegen. Want de weg naar het einde van honger is er een met volop hobbels. Daar leren we graag van. Hier een kleine dwarsdoorsnede – veel meer staat in ons uitgebreide jaarverslag over 2017 op thehungerproject.nl.

Doel van 5 miljoen euro inkomsten nog niet gehaald

De fondsenwervingsdoelstelling voor 2017 was met 5 miljoen euro opnieuw ambitieus: een groei van bijna 10% ten opzichte van 2016. Helaas bleek deze relatief bescheiden groeiambitie te hoog gegrepen in 2017.

We haalden uiteindelijk wel een fraaie 4,1 miljoen euro op. Met het werven en inwerken van een nieuw team van fondsenwerpers, waarmee The Hunger Project Nederland eind 2017 weer op volle kracht was, en met het aanscherpen van onze fondsenwervingsstrategie begin 2018, lijkt het goed haalbaar om wél 5 miljoen euro voor het einde van de honger te werven in 2018.

Blijven wachten op de lokale overheid?

De grootste uitdagingen voor The Hunger Project Malawi zijn de elektriciteitsvoorzieningen in de epicentra, en de bemensing en bevoorrading van de gezondheidscentra. Vooral in de verafgelegen gebieden rondom wildpark Majete.

Uit duurzaamheidsoverwegingen doen we dat nooit zelf, maar vragen we de overheid om dat op zich te nemen. Bijna altijd is het succesvol als de gemobiliseerde lokale bevolking daarvoor druk uitoefent op de lokale overheid. Maar rondom Majete werkt dat eigenlijk nauwelijks. Het helpt niet mee dat er bijna geen lokale deskundigen zijn die zo ver van de stad willen werken. En de samenwerking met het recent geprivatiseerde nationale elektriciteitsbedrijf ESCOM verloopt stroef. Dat is een probleem, want de nieuw aangelegde gezondheidscentra kunnen zonder stroom niet opengaan. We gaan nu dus toch eigen energieopwekking verkennen. En advies inwinnen bij andere gezondheidsorganisaties in Malawi.

Een dure les: terugbetalen aan de Nederlandse ambassade Benin

Tussen 2013 en 2016 financierde de Nederlandse ambassade in Cotonou het werk van The Hunger Project in Benin. Na een audit concludeerde de ambassade dat The Hunger Project Benin zich niet altijd aan haar eigen interne procedures had gehouden: er waren namelijk niet voor alle grote uitgaven aanbestedingen gehouden.

Daarbij telt het niet dat die eigenlijk onzinnig zouden zijn geweest – bijvoorbeeld omdat er maar één aanbieder in het land is voor die specifieke dienst, of omdat er al een langdurige werkrelatie bestond. Dan hadden we onze procedures maar aan moeten passen aan die realiteit... Helaas zag de ambassade dan ook geen andere mogelijkheid dan de 190.000 euro subsidiegeld die zij als 'onrechtmatig besteed' beschouwden, terug te eisen.

Natuurlijk is niemand tegenstander van maatregelen die misbruik van middelen moeten voorkomen. Maar steeds meer geld dat bedoeld is voor armoedebestrijding gaat hiermee naar tussenpersonen, toezichthouders, procesbewakers en consultants die met elkaar vooral steeds meer procedures en protocollen produceren. Als we héél eerlijk zijn, wordt ons werk van die extra papieren veiligheidsmaatregelen vooral duurder, maar helaas niet per se beter. We blijven dit vraagstuk dus ook aankaarten in consultaties en opiniestukken. En natuurlijk zijn we inmiddels ook volop aan de slag om onze procedures en interne controlemechanismen verder aan te scherpen, in alle landen. En onze medewerkers daar extra op te trainen. Gelukkig hebben we daar in ons netwerk pro deo expertise voor gevonden.

700.000 bomen verkeerd geplant

The Hunger Project Ethiopië werkt sinds 2016 in de regio Machakel samen met de Belgische NGO WeForest. Met financiering van onder andere Brabantia werken we daar samen aan het herstellen van land dat door verkeerd gebruik, zoals overbegrazing en overmatige houtkap in combinatie met heftige regenval, uitgeput is geraakt.

Eind 2017 hadden we rondom Machakel met elkaar 122 hectare land hersteld, door er 723.148 bomen te planten en verschillende soorten dammen aan te leggen. The Hunger Project mobiliseerde ruim 2.200 lokale boerinnen en boeren, die gratis arbeidskracht en lokale bouwmaterialen voor de omheiningen leverden. En een handvol boeren kreeg plantgoed om met een gezonde mix van fruitbomen, avocado en koffiestruiken te gaan werken.

Volgens WeForest waren de ruim 700.000 zaden de verkeerde soort, te dicht op elkaar geplant en op weinig kansrijke gronden. De experts van The Hunger Project vertrouwden echter op de kennis uit hun eigen bosbouwopleiding, die een veel hogere plantdichtheid aanbeveelt dan WeForest uit haar ervaring als levensvatbaar kent. De verhouding verzuurde.

The Hunger Project Nederland bood aan om te bemiddelen. Vanwege het strategische belang, en om er van te kunnen leren. Uiteindelijk kwamen we, na een gezamenlijk veldbezoek en een aantal goede vervolggesprekken, tot nieuwe werkafspraken. In de hoop dat we in de komende maanden het vertrouwen in elkaar als competente partners terugvinden.

P.S. Eind 2017 leefde ruim 90% van de aangeplante jonge bomen nog. The Hunger Project Ethiopië verwacht dat ze ook in 2018 en ver daarna allemaal zullen overleven. WeForest denkt dat het overgrote deel zal afsterven en dus ook vervangen zal moeten worden. Wordt vervolgd, dus.

Volg jij ons al?

Win:
voorraadbuis
van
Brabantia

Via onze social mediakanalen voeden we je wekelijks met nieuws, resultaten en inspiratie uit onze programmalanden. Ook ontvang je uitnodigingen voor onze events en geven we je een kijkje *behind-the-scenes* op ons kleurrijke kantoor in Utrecht.

Wil je op de hoogte blijven van het reilen en zeilen van The Hunger Project? Volg ons dan online én schrijf je in voor onze nieuwsflits op thehungerproject.nl. Onder de nieuwe aanmelders verloten we drie voorraadbussen met maatbeker van Brabantia, ontworpen om voedselverspilling tegen te gaan.

 twitter.com/thpnederland

 facebook.com/thpnederland

 youtube.com/thpnederland

 instagram.com/thpnederland

 linkedin.com/company/the-hunger-project-nederland

Kleine baby, grote impact

Ondervoeding op jonge leeftijd veroorzaakt schade die je nooit meer inhaalt. Daarom zet The Hunger Project in op moeder- en kindzorg in haar programma's. Hoe? Elske, Sparkle Maestro bij The Hunger Project, geeft antwoord.

1. De eerste 1.000 dagen van een mensenleven zijn van groot belang. Vertel?

"Als je dagelijks alleen cassave of maïs eet, kom je heel wat vitamines en mineralen tekort, en raak je ondervoed. Je wordt sneller ziek, hebt minder energie en presteert minder. Vooral de eerste 1.000 dagen van een mensenleven – van de eerste dag van de zwangerschap tot het tweede levensjaar – zijn bepalend voor de verdere ontwikkeling van het kind. Wanneer een kind in deze periode onvoldoende voedingsstoffen binnenkrijgt, leidt dat tot een fysieke en mentale achterstand die nooit meer ingehaald kan worden. Goede voeding legt de basis voor een gezonde ontwikkeling."

2. Hoe zien die eerste 1.000 dagen eruit in de programmalanden van The Hunger Project?

"Waar wij in Nederland met een gerust hart kunnen bevallen, moeten moeders in Senegal, Ghana of Oeganda vaak lang lopen voordat ze bij een dokter zijn. En weten ze niet altijd hoe het met hun gezondheid en die van hun kindje gaat. Of ze krijgen tijdens hun zwangerschap te weinig en te eenzijdig eten binnen, waardoor ze bevallen van een ondervoede baby. Moeders voorlichten over gezonde voeding in de eerste 1.000 dagen is dus van groot belang."

3. Hoe besteedt The Hunger Project hier aandacht aan in haar programma's?

"We controleren het gewicht van jonge kinderen in onze epicentralklinieken, en grijpen in waar nodig. We leiden dorpsmoeders op, die op hun beurt kookdemonstraties organiseren voor andere moeders in hun dorp. Ook promoten we de supergezonde moringaboom, waarvan de blaadjes een waardevolle aanvulling zijn op het dieet van zwangere en borstvoedende vrouwen.

Wanneer moeders moringa eten, gaat het geboortegewicht van hun baby's omhoog en verbetert de kwaliteit van de moedermelk. En we zorgen er voor dat zwangere vrouwen tijdens hun zwangerschap en bevalling bij deskundige hulp terecht kunnen."

4. Wat leveren die inspanningen op?

"In de acht Afrikaanse landen waar we werken, bereikten we in 2017 weer goede resultaten. Bijna 42.000 vrouwen bezochten een epicentrumkliniek tijdens hun zwangerschap. In die klinieken werden bijna 5.500 kinderen geboren, en ruim 122.000 kinderen werden gecontroleerd op hun gewicht en voeding. In Oeganda bereikten animators bijna 200 hele jonge moeders met moringa-bewustwordingsactiviteiten. En epicentrum Mesqan in Ethiopië is erin geslaagd om diarree onder baby's en jonge kinderen terug te dringen met 37% in drie jaar tijd, door constant het belang van handen wassen en schoon drinkwater te promoten."

5. Hoe kan ik bijdragen?

"Ben je zwanger en wil je een verschil maken voor andere moeders? Vraag familie, vrienden en collega's in plaats van kraamcadeaus om een bijdrage voor The Hunger Project. Met jouw bijdrage steun je jonge ouders en hun kinderen in onze programmalanden. Wij noemen dat The Baby Project. Zo wordt de geboorte van jullie nieuwe aanwinst nóg specialer. Kleine baby, grote impact."

**Kijk op thebabyproject.nl
of bel Elske op 030-233 53 40.**

Doe mee!

Van geld inzamelen met je verjaardag of kraamborrel, tot keihard door Amsterdam rennen tijdens de Run for The Hunger Project. Ons werk steunen kan op allerlei manieren! Een paar – sportieve – suggesties ...

Doe mee aan de Millenniumloop

Al sinds 2009 organiseren vrijwilligers uit Súdwest-Fryslân de meest unieke van alle estafettelopen: de Millenniumloop. Gesponsorde teams met 2 tot 22 lopers leggen in estafettevorm 100 kilometer af van en naar IJlst, door het prachtige Friese landschap.

Nog één keer

In 2015 werd de laatste Millenniumloop gehouden. Met alle edities werd in totaal zo'n miljoen euro opgehaald voor het werk van The Hunger Project in Ghana en Benin. Maar goed nieuws: 15 september 2018 keert de Millenniumloop voor de allerlaatste keer terug!

Hoe doe ik mee?

Krijg je het warm van een estafetterace en wil je The Hunger Project steunen? Schrijf je dan in op millenniumloop.nl.

Winkel je suf

Online winkelen en bijdragen aan het einde van honger? Dat kan!

1. Speciaal voor de boekenwurm

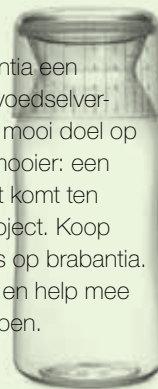
Koop je boeken via yubedo.com: een webshop die boeken verkoopt voor dezelfde prijs, maar tot wel 12% van het aankoopbedrag doneert aan een goed doel naar keuze. Simpel: selecteer The Hunger Project bij het afrekenen als je goede doel en de rest wordt geregeld!

2. Van weekendjes weg tot nieuwe jurk

Bij een groot scala aan webwinkels – zoals Bol.com, Zalando en Booking.com – kun je indirect The Hunger Project steunen: je doet simpelweg je aankopen bij deze webwinkels via Helpfreely.nl en Doelshoppen.nl.

3. Voor echte foodies

Vorig jaar lanceerde Brabantia een speciale voorraadbus om voedselverspilling tegen te gaan. Een mooi doel op zich, maar het wordt nog mooier: een gedeelte van de opbrengst komt ten goede aan The Hunger Project. Koop zo'n Brabantia voorraadbus op brabantia.com/nl/the-hunger-project en help mee chronische honger te stoppen.

Investeer je feest!

Vier je binnenkort je pensioen, verjaardag of jubileum? En zeg jij ook vaak: "Ik hoef niets – ik heb alles al"? Investeer dan jouw feest in The Hunger Project. In plaats van cadeaus vraag je een bijdrage voor The Hunger Project. Oftewel: een bijdrage aan het einde van honger. Zo geef je écht betekenis aan je feest.

Elsmie Meijs vierde haar verjaardag groots: zij nodigde 42 vrouwen uit voor een feestdiner. Cadeautip voor de gasten? Een bijdrage aan The Hunger Project! In totaal haalde ze daarmee bijna 1.000 euro op. Elsmie: "Dit is het cadeau van de toekomst!"

Hoe doe ik mee?

Je kunt dit op allerlei manieren aanpakken. Start een fundraiser op Facebook met The Hunger Project Nederland als goed doel. Maak een actiepagina aan via pifworld.nl. Of moedig je gasten aan om namens jou een donatie te doen via thehungerproject.nl. Uiteraard laten wij jou het eindresultaat weten. Ten slotte kun je ook een zelfgemaakte donatiebox voor envelopjes neerzetten op je feest.

Doe maandelijks mee

Een even makkelijke als effectieve manier om bij te dragen aan het einde van honger is door maandelijks een bijdrage te geven.

Ga naar thehungerproject.nl/support-ons/bijdrage en kies zelf welk bedrag je structureel per maand wilt geven. Klein of groot: met jouw investering kunnen we miljoenen mensen over de wereld ondersteunen, waardoor zij zélf een einde kunnen maken aan honger.

The Baby Project

Tijdens en na je zwangerschap krijg je vaak veel kraamcadeautjes. Maar stel dat je familie, vrienden en collega's vraagt om – in plaats van die kraamcadeaus – een bijdrage aan The Hunger Project?

Zo wordt de geboorte van jullie nieuwe aanwinst nóg specialer, doordat je een verschil maakt voor jonge ouders en hun kinderen in onze programmalanden.

Hoe doe ik mee?

Ga snel naar thebabyproject.nl en meld je aan!
Of bel Elske voor meer informatie op 030-233 53 40.

Neem The Hunger Project op in jouw testament

Wil je The Hunger Project op een speciale manier steunen? Neem dan The Hunger Project op in jouw testament als (mede) erfgenaam. Zo laat je jouw idealen na, en maak je een groot verschil in het leven van anderen.

Meer weten?

Neem dan contact op met je eigen notaris, of met Annemarie (annemarie@thehungerproject.nl) of met Marjon (marjon@thehungerproject.nl) of bel ons op 030-233 53 40.

Ren mee met de Run for the Hunger Project

Al meer dan 10 jaar wordt dit hardloopevenement gehouden, met start en finish in het Olympisch Stadion in Amsterdam. In november 2018 is de 12^e editie van dit sportieve event.

Sportieve bedrijfsteams en individuele lopers rennen 5 of 10 kilometer door Amsterdam Zuid en het Amsterdamse Bos. Alle opbrengsten gaan naar The Hunger Project Benin.

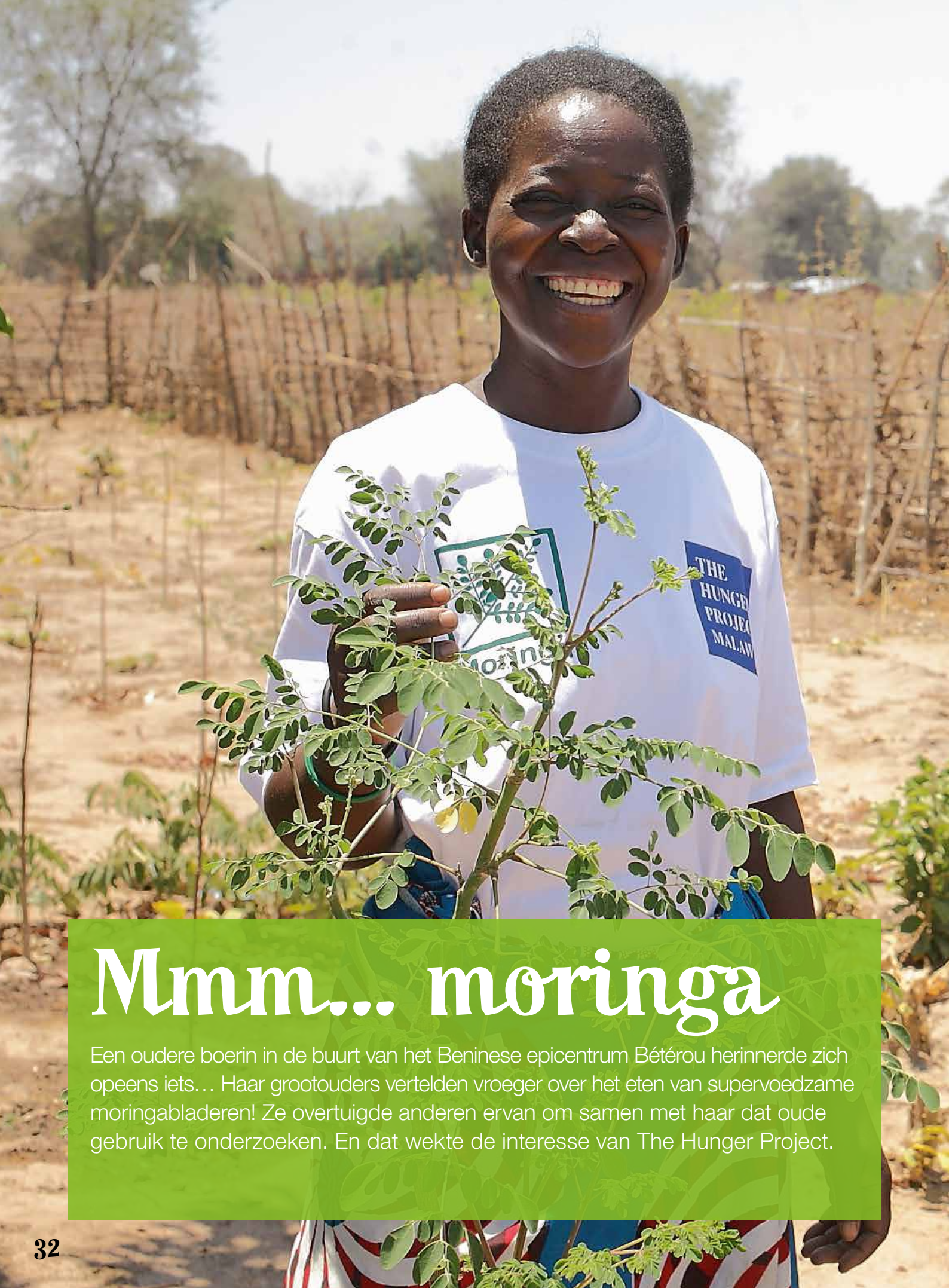
Hoe doe ik mee?

Meedoen kan als individuele loper (inschrijfkosten: 250 euro) of als bedrijfsteam van 6 personen (inschrijfkosten: 1.000 euro). Kinderen (4 t/m 14 jaar) kunnen meedoen aan de Kids Run. Kijk op runforthehungerproject.nl.

En dan nog iets heel anders

Er zijn zoveel meer manieren om ons werk te steunen. Met de opbrengst van een school sponsorloop bijvoorbeeld. Bak en verkoop honderden cupcakes. Promoot ons werk via banners op jouw bedrijfswebsite. Of denk nog groots: lanceer een product of organiseer een evenement. We denken graag met je mee over een fijn partnerschap. Bel ons gerust eens op 030-233 53 40.

Mmm... moringa

Een oudere boerin in de buurt van het Beninese epicentrum Bétérrou herinnerde zich opeens iets... Haar grootouders vertelden vroeger over het eten van supervoedzame moringabladeren! Ze overtuigde anderen ervan om samen met haar dat oude gebruik te onderzoeken. En dat wekte de interesse van The Hunger Project.

De bijzondere eigenschappen van de plant – en de mogelijkheden en kansen hiervan – werden al snel duidelijk. The Hunger Project Benin nam daarom in 2009 'de wonderboom' op in alle trainingen over voeding en voedselzekerheid. Inmiddels voert The Hunger Project in Benin, Ethiopië, Malawi en Oeganda actief campagne voor het verbouwen en gebruiken van de tropische boom moringa.

Wat is moringa?

Een boom waarvan de blaadjes buitengewoon hoge voedingswaarde bevatten. Deze boom groeit in veel Afrikaanse landen, maar werd vooral gebruikt als heg, brandhout of geitenvoer. The Hunger Project maakt mensen bewust van de enorme voedingswaarde van moringa. En organiseert kookworkshops in de dorpen om te laten zien

wat je allemaal met moringa kunt doen: pap koken, thee zetten, cake bakken of een stoofpotje maken. Het is niet alleen gezond om te eten, maar door het te vermalen tot poeder is het ook een nieuwe business om geld mee te verdienen. Zo draagt moringa bij aan het einde van honger én armoede.

Moringa is niet alleen gezond, maar ook een nieuwe business om geld mee te verdienen

Een miljoen mensen bereikt – met dank aan de Nationale Postcode Loterij

Dankzij een extra financiering van de Nationale Postcode Loterij hebben we het moringaprogramma kunnen uitbreiden naar Ethiopië, Oeganda en Malawi. Zo hebben we een miljoen mensen kunnen voorlichten over de kracht van moringa en de noodzaak van goede voeding. En hebben 110.000 mensen geleerd hoe zij moringa kunnen planten, verbouwen en in maaltijden verwerken.

Op kleine schaal wordt al moringapoeder verkocht op de lokale markt, zoals aan theeabrikanten en hotels. En de markt groeit!

Nieuwe moringawerkplaatsen

Felicia Hudig werkt als relatiebeheerder bij de Postcode Loterij op de afdeling Goede Doelen. In september ontmoette zij The Hunger Project landendirecteuren Rowlands Kaotcha (Malawi), Daisy Owomugasho (Oeganda) en Neguest Mekonnen (Ethiopië) tijdens een inspirerende afspraak in Driebergen.

“Het was erg interessant om van hen meer te horen over de net nieuw opgeleverde moringawerkplaatsen en uiteraard ook over de epicentrumaanpak van The Hunger Project. Wij zijn blij dat wij, dankzij onze 2,9 miljoen deelnemers, het opschalen van het moringaprogramma met een extra bijdrage konden steunen. Zodat nog meer mensen kunnen worden voorgelicht over de kracht van moringa en de noodzaak van goede voeding.”

**Met moringa kun je pap koken, thee zetten,
cake bakken of een stoofpotje maken**

**Wonderschone resultaten
met moringa in 2017**

The Hunger Project Benin organiseert jaarlijks een landelijke moringacampagne, waarin zo'n 20 organisaties samen moringa op de kaart zetten. Ook in de zestien epicentra in Oeganda, Ethiopië en Malawi is in 2017 hard gewerkt om moringa op het menu te krijgen. Vooral bij kinderen en vrouwen:

- Zeker 290.000 moringastekjes zijn gekweekt, uitgedeeld en geplant, die de lokale bevolking vervolgens in hun eigen tuinen plantten
- 11 moringawerkplaatsen zijn opgestart en produceren nu moringapoeder
- Ruim 4.000 boeren en boerinnen zijn getraind in duurzame landbouwmethoden
- Bijna 4.500 mensen volgden moringa kookworkshops

Business is booming

Hoewel we nog in afwachting zijn van het certificaat van de Malawiaanse Voedsel- en Warenautoriteit, is de verkoop van moringapoeder in lokale kringen in Malawi op gang gekomen.

Dit certificaat is nodig om de verkoop op te schalen. Epicentrum Kachindamoto verkocht in één maand al vijftig flesjes poeder van 1,20 dollar per stuk. De opbrengst is direct op de spaarrekening van het epicentrum gezet.

Experiment in Ethiopië

The Hunger Project Ethiopië experimenteert met combinatieteelt. Koffieplanten en avocadoboompjes worden tussen de moringabomen geplaatst. Dit is niet alleen efficiënt bodemgebruik, maar de planten beschermen elkaar ook tegen te harde regenval en vorst aan de grond. Bovendien verrijkt een gevarieerde plantenteelt de bodem – wat weer goed is voor groei en de oogst.

Bruidstaarten met moringa

Abraham Kathako coördineert het moringaprogramma in epicentrum Kachindamoto in Malawi. Hij vertelt over het effect van kookworkshops: "Vóór de kookdemonstraties, zag je dat veel mensen moringa verkeerd gebruikten. Bijvoorbeeld in combinatie met baksoda. Hierdoor verliezen de bladeren hun voedingswaarde. We merken dat vrouwen het erg leuk vinden te participeren in kookworkshops. Als ze thuis zijn kunnen ze die nieuwe kennis direct gebruiken. Eén van de deelnemers is flink aan het bakken geslagen en wil zelfs moringabruidstaarten gaan maken. Én verkopen."

Recept voor moringataart

Meng een ½ kop suiker met ½ kop margarine. Voeg daarna 3 eieren, 3 koppen bloem, een snuffje zout en bakpoeder, 2 eetlepels moringapoeder en 2 kopjes melk. Bakken tot hij gaar is. Geschikt voor volwassenen en kinderen en ook voor trouwfeesten.

Eerste 1.000 levensdagen

In Oeganda hebben getrainde vrijwilligers in 2017 bijna 200 tienermoeders bereikt met moringa-bewustwordingsactiviteiten. Dat is een knappe prestatie, want het zijn meisjes die meestal niet uit zichzelf naar bijeenkomsten komen. En dat terwijl zij en hun baby's zeer kwetsbaar zijn voor ondervoeding - moringa

kan voor hen een groot verschil in hun gezondheid maken. The Hunger Project lanceert in 2018 The Baby Project, dat het belang van gezonde voeding in de eerste 1.000 levensdagen onder de aandacht brengt én bewustwordingsactiviteiten in onze programmalanden ondersteunt. Lees meer op pagina 29 en op thebabyproject.nl

Wonderlijke workshops

Wij zien geen miljoenen monden om te voeden, maar miljoenen ondernemende en veerkrachtige mensen. Met deze gedachte verzorgt The Hunger Project tienduizenden workshops en trainingen in onze programmalanden. Maar: wie, wat en waarom trainen wij dan? Een greep uit de meest populaire en drukbezochtste trainingen en workshops.

Women's Leadership Workshops

In India hebben vrouwen recht op 50% van de zetels in de lokale politiek. Maar zonder kennis over hun rechten en mogelijkheden kunnen de gekozen vrouwen niet werken aan een dorp zonder honger, armoede en ongelijkheid. Daarom traint The Hunger Project hen, zodat ze effectieve leiders kunnen zijn.

Tijdens hun vijfjarige termijn trainen we de vrouwelijke raadsleden in hun ontwikkeling van eigenwaarde, kennis en doorzettingsvermogen. De driedaagse training is de cruciale start voor de gloednieuwe dorpsraadsleden. De vrouwen – die vaak voor het eerst alleen van huis zijn – leren alles over hun rol en verantwoordelijkheden in de lokale politiek. In 2017 bereikten we een mijlpaal: sinds de start van dit programma in 2000 zijn ruim 175.000 vrouwelijke dorpsraadsleden getraind!

Microfinanciering

Vrouwen zijn cruciaal in de voedselproductie, maar tegelijkertijd hebben ze nauwelijks toegang tot geld. Veel potentieel blijft zo onbenut. Daarom richt het microfinancieringsprogramma in Afrika zich vooral op de economische ontwikkeling van vrouwen. The Hunger Project geeft deze vrouwen toegang tot krediet, workshops en een betrouwbare omgeving om te sparen. Alle deelnemers van het micro-financieringsprogramma volgen VCA-workshops en trainingen over het ontwikkelen van eigen bedrijfjes, boekhouden, ondernemerschap en leiderschap.

Voedselzekerheid

In Afrika, Mexico en Bangladesh trainen we boeren en boerinnen in slimme, verbeterde landbouwtechnieken die passen bij het veranderende klimaat.

Alfabetisering

In de alfabetiseringstrainingen leren volwassenen lezen, schrijven en rekenen. Daarmee gaan nieuwe deuren voor hen open. Want deze skills zijn niet alleen een voorwaarde om mee te doen aan het microfinancieringsprogramma. Kunnen lezen, schrijven en rekenen geeft ook extra zelfvertrouwen en komt zeer goed van pas op de markt of in de landbouw. In 2017 volgden 44.200 volwassenen cursussen om te leren lezen in onze Afrikaanse epicentra. En leren lezen begint natuurlijk al op jonge leeftijd: in 2017 gingen meer dan 3.100 kinderen naar de kleuterklas in de epicentra.

Moringa

Het moringaprogramma van The Hunger Project bestaat uit drie stappen: weten, planten en eten. We beginnen met kennis overbrengen over moringa en over het belang van gezonde voeding – vooral voor zwangere vrouwen en jonge moeders. Ook trainen we vrijwilligers om moringastekjes op te kweken en verspreiden we zaailingen. Andere vrijwilligers gaan met hun dorpsgenoten in gesprek over gezonde voeding en moringa. Belangrijk zijn ook de kookworkshops, zodat mensen leren hoe ze moringa lekker en makkelijk in hun eten kunnen verwerken. In Malawi volgden ruim 4.500 mensen in 2017 deze kookworkshops. Lees meer over moringa op pagina 32.

1.290.403 mensen volgden een Vision,

Commitment and Action workshop

Vision, Commitment and Action (VCA)

De VCA-workshop mobiliseert hele gemeenschappen. Deelnemers dromen over hun toekomst en ontwikkelen een visie. Ze maken zelf concrete en haalbare plannen om hun dromen te verwezenlijken. Met ondersteuning van The Hunger Project en met zo veel mogelijk lokale bronnen voeren zij deze plannen uit. De workshop wordt gegeven door lokale staf en getrainde lokale vrijwilligers – en wordt regelmatig herhaald voor nieuwe inspiratie, plannen en activiteiten. In de epicentra in acht Afrikaanse landen volgden al 1.290.403 mensen deze VCA-workshops.

Ze verbeteren hun kennis over conserveringstechnieken en gebruik van betere zaden, (kunst)mest en bestrijdingsmiddelen. Maar ook over gewassen die beter gedijen in een grilliger klimaat. In Benin, Burkina Faso, Ethiopië, Ghana, Malawi, Mozambique, Senegal en Oeganda volgden ruim 35.000 mensen in 2017 een workshop over voedselzekerheid.

Doe mee!

Voor investeerders van onze netwerken Katakle en Odishas 100 organiseren we jaarlijks investeerdersreizen. Voor een flinke dosis fire in the belly – en om met eigen ogen te zien welk verschil onze trainingen maken.

Kijk op katakle.nl en odishas100.nl

“Een bruidsprijs kan tijdelijk de economische situatie van de familie van de bruid verbeteren”

Honger, armoede en kindhuwelijken: **doorbreek** de vicieuze cirkel

Honger, armoede en kindhuwelijken hangen nauw met elkaar samen. Het programma Her Choice doorbreekt die vicieuze cirkel. In 2017 werden bergen verzet om kindhuwelijken te voorkomen. Van toneelstukken in Benin tot massale dorpsbijeenkomsten in Bangladesh. Een greep uit de activiteiten en resultaten.

Het afgelopen decennium zijn maar liefst 25 miljoen kindhuwelijken voorkomen, zo meldde World's Best News op basis van recente cijfers van Unicef. Tien jaar geleden trouwde nog een op de vier meisjes voor haar achttiende, nu is dat een op de vijf. En dat is belangrijk, ook op weg naar het einde van honger. 90% van de tienerzwangerschappen vinden plaats binnen een kindhuwelijk. Wanneer een meisje jong trouwt, wordt ze meestal ook jong zwanger. En met een onvolgroeid lichaam is de kans op complicaties tijdens de zwangerschap of de bevalling groot. En te jong zwanger worden leidt bovendien vaak tot ondervoede baby's met een groeiachterstand. Zo nemen de kansen op een betere toekomst als volwassene af.

Internationale samenwerking

The Hunger Project heeft de handen ineen geslagen met Stichting Kinderpostzegels Nederland, International Child Development Initiatives (ICDI) en de Universiteit van Amsterdam. Het vijfjarige programma Her Choice, dat wordt gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, gaat kindhuwelijken tegen in elf landen met het hoogste aantal kindhuwelijken ter wereld. Waaronder zes programmalanden van The Hunger Project: Benin, Burkina Faso, Ghana, Ethiopië, Oeganda en Bangladesh.

Onderzoek hard nodig

Onderzoekers uit alle elf programmalanden en onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam onderzochten

samen belangrijke materie rondom kindhuwelijken. Wanneer is vroeg trouwen problematisch? Wat zijn de oorzaken? Hoe denken mensen daar zelf over? En is er ruimte voor verandering? Dat onderzoek was hard nodig, vertellen Esther Miedema en Winny Koster van The Amsterdam Institute for Social Science Research (AISSR) van de Universiteit van Amsterdam, die het onderzoek vanuit Nederland leidden. “In de onderzoeken die tot nu toe naar vroege huwelijken zijn gedaan, zitten ontzettend veel gaten.”

Wat we nu weten van kindhuwelijken

In het rapport van de Her Choice nulmeting (2017) staan de eerste bevindingen. Belangrijke resultaten, want daarmee

“In Oeganda leerden 350 dove meisjes over de gevaren van trouwen als kind”

kunnen de onderzoekers uiteindelijk de impact van Her Choice evalueren. Enkele highlights uit het rapport:

- Meisjes krijgen weinig ruimte om over hun eigen huwelijk te beslissen. Jongens krijgen hiervoor meer ruimte maar ook die is beperkt.
- De meerderheid van alle kindhuwelijken wordt informeel gesloten, waarschijnlijk omdat het kindhuwelijk officieel verboden is.
- De angst voor, en het taboe op, seks of een zwangerschap voor het huwelijk is een van de belangrijkste redenen waarom meisjes worden uitgehuwelijkt of zelf kiezen om jong te trouwen.
- Armoede speelt ook een rol: een bruidsprijs ontvangen betekent een tijdelijke verbetering van de economische situatie van de familie van de bruid. En wanneer een bruijschat betaald moet worden, is die lager voor jonge meisjes. Ook kiezen ouders voor een vroeg huwelijk vanwege de economische zekerheid van hun dochters. Tegelijkertijd kiezen meisjes er daarom soms ook zelf actief voor om jong te trouwen of zwanger te worden.
- In de meeste landen bleken jonge

vrouwen opvallend weinig te weten van seksuele voorlichting en van hun seksuele rechten – zelfs als zij daar wel les in hebben gekregen. Dit kan zijn omdat leraren zelf over weinig training en kennis beschikken, of te verlegen zijn om het onderwerp te bespreken.

Grote stappen vooruit

Het baseline rapport biedt goede inzichten waarmee we concrete vooruitgang kunnen boeken. Er is werk aan de winkel, zoveel is duidelijk. In 2017 maakten Her Choice al grote stappen.

- In Oeganda leerden bijvoorbeeld ruim 700 meisjes hoe zij met lokale goedkope producten zelf maandverband kunnen maken. Zo kunnen zij ook naar school wanneer zij ongesteld zijn. Ook leerden 350 dove meisjes – een extra kwetsbare groep – over de gevaren van trouwen als je nog kind bent.
- In Bangladesh werkten meer dan 20.000 meisjes aan een veiligere schoolomgeving; want elk meisje moet zich veilig voelen op school, en op de weg naar school toe. Want wanneer meisjes langer naar school gaan, worden zij minder snel uitgehu-

welijkt dan wanneer zij thuiszitten.

- In Benin staan 275 getrainde lokale leiders klaar om in hun dorpen kindhuwelijken uit te bannen.
- In Ghana kunnen 35 middelbare scholen nu meisjes doorverwijzen naar gezondheidsklinieken voor al hun vragen over geboortebeperving en seksuele gezondheid.
- En in Ethiopië hebben meisjes vijf kindhuwelijken voorkomen, door succesvol de lokale autoriteiten in te schakelen.

Blik op de toekomst

De concrete resultaten uit 2017 laten ons zien dat we op de goede weg zijn. In 2018 start Her Choice met een uitgebreid zogenoemd midterm onderzoek naar de effecten van het programma tot nu toe.

Meer weten?

In 2017 vertelde Catelijne Mittendorff van The Hunger Project bij RTL 4's Koffietijd over de relatie tussen kindhuwelijken en honger. Dit fragment en het hele Her Choice baseline rapport vind je op thehungerproject.nl/kindhuwelijken. Of bekijk op [youtube.com/THPNederland](https://www.youtube.com/THPNederland) onze animatievideo.

De 6 strategieën van Her Choice

1. Investeren in meisjes, hun kennis en vaardigheden
2. Verbeteren van toegang tot onderwijs voor meisjes
3. Verbeterde toegang tot seksuele en reproductieve gezondheidszorg, afgestemd op jongeren
4. Verbeteren van de economische zekerheid van meisjes en hun families
5. Mobiliseren van gemeenschappen om de sociale norm te veranderen die ten grondslag ligt aan genderongelijkheid
6. Rechterlijke macht en beleidsmakers stimuleren om zich hard te maken voor het terugdringen van het aantal kindhuwelijken

Groot bereik in Bangladesh

In 2017 werden bijna 3.200 dorpsbijeenkomsten georganiseerd over het stoppen van kindhuwelijken, die bijna 50.000 mensen bezochten. Nog eens 300 campagnes over kindhuwelijken bereikten maar liefst zo'n 55.000 mensen.

Radio en toneel in Benin

Elodie Iko is coördinator van het Women Empowerment Programma en Her Choice in Benin:

“Een lokaal radiostation in Offè had toegezegd een live uitzending te wijden aan het onderwerp kindhuwelijk. Luisteraars konden inbellen als ze vragen hadden – en dat deden ze massaal! Het hele uur bleven luisteraars aan één stuk bellen! Van alles vroegen ze: wanneer meisjes zwanger kunnen raken, en hoe je je moet beschermen tegen hiv. We denken vaak dat mensen dat wel weten, maar dat is niet zo. We zijn in Benin niet gewend om openlijk over deze onderwerpen te praten.

Sowieso kun je gevoelige thema's niet zomaar op tafel gooien. Daarom gebruiken we steeds vaker toneel om taboes bespreekbaar te maken. We doen dat rondom kindhuwelijken, tiener-zwangerschappen en seksuele voorlichting. Na afloop heeft het publiek zoveel vragen. Ze gaan dan in groepen uiteen: de mannen bij de mannen, de vrouwen bij elkaar, de leiders samen en de jongeren zoeken elkaar op. Omdat het over het toneelstuk gaat, en niet over echte situaties, ontstaan in die groepen wel open discussies waarin veel aan de orde komt.”

Girls Change Tracks: Indiase meisjes maakten de reis van hun leven

Ook in andere landen waar The Hunger Project actief is, is steeds meer aandacht voor en rumoer rondom het voorkomen van kindhuwelijken.

In de zomer van 2017 lanceerde The Hunger Project India een héél bijzonder project: #GirlsChangeTracks. Een groep van 25 meisjes uit Bihar reisden naar Rajasthan. Voor sommige meisjes was het hun eerste treinreis, voor anderen hun eerste reis buiten hun eigen dorp – voor allemaal was het de reis van hun leven. In Rajasthan gingen de meisjes in gesprek met hun leeftijdsgenoten daar. Over dromen, kansen, vriendschap. Maar ook over kindhuwelijken, hun ideeën over een betere en gelijkere toekomst en de verbetering van hun economische en sociale situatie. Bekijk de wonderschone video's die zijn gemaakt van de reis op thehungerproject.nl/india/girls-change-tracks.

PRECIES GENOEG.

Hou van eten, verspil het niet.

1 voorraadbus
met maatbeker
= 1 donatie

Onze partners in 2017

Veel dank voor de liefdevolle inzet en bijdrage van al onze investeerders, sponsors en partners – die samen met ons werken aan het einde van honger. Uit privacy-overwegingen noemen we hier geen namen van particulieren, hoewel zij voor ons natuurlijk net zulke belangrijke partners zijn.

- Academisch Medisch Centrum (AMC)
- Advocatenpraktijk W.H.A.M. van den Muijsenbergh
- Aflatoun
- African Parks
- AgriProFocus
- Andersson Elffers Felix
- Asscher Consultancy
- Axel-Invest
- B & M Beheer
- Bureau Feith
- Brabantia
- Care
- Cento%
- Conclusion
- Connexys
- Datiq
- De Boer
- De Brauw Blackstone Westbroek
- De Droomfabriek
- Den Eelder
- Direction Europe
- DJ Ruben Hood
- Dubbel Dapper
- Edith Knijf illustrator
- Emma Health & Beauty Care
- Farm Brothers
- Financieel Bedrijfsmanagement FBM
- First Things First
- Fitshe
- Food & Business Knowledge Platform
- Food Cabinet
- Food Ingredients Global
- Food Policy Netwerk
- Frans van Seumeren Holding
- Friends Run For The Hunger Project
- FutureFlow
- Girls not Brides
- HAK
- Heifer
- Het Beukenwoud
- HITMA Groep (Indutrade Benelux)
- House of Sports
- Iddink Voortgezet Onderwijs
- Impact Matters
- International Child Development Initiatives (ICDI)
- International Sport Alliance
- Inbak
- Investore Holding
- Itsourbusiness
- Jaguar The Fresh Company
- Johannes Odé Fotografie
- Kaga Ontwerp & Communicatie
- Koninklijke De Kuiper
- Kracht van Beleving
- Kwekkeboom
- Lubbers Holding Zwolle
- Lysan Zanglespraktijk
- Marieke Hannen | Media Design
- Mariken Stolk
- Maria Thundu | Mars Photography
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Moringa's Finest
- MyMuesli
- Nalatenschap Klootwijk van de Worp
- Nationale Postcode Loterij
- NautaDutilh
- NPM Capital
- Olympisch Stadion Amsterdam
- Oxfam Novib
- Pakhuys de Zwijger
- Partos
- Peter van Halder
- Phillips
- Pro Juventute
- Protestantse Gemeente Appelscha
- Protestantse Gemeente Duivendrecht
- Zaanstad Ecclesia
- PUM
- PwC
- QIZiNi
- Red een Kind
- Rebke Klokke fotografie
- Ribbink van den Hoek Familie Stichting
- Rinagro Smart Farming
- Roland de Zeeuw Fotografie
- Rootven Management
- S.V. Kampong Hockey
- Save the Children
- SDH Executive Search
- Shalom Foundation
- Simavi
- Soroptimist International Club Goeree Overflakkee
- Spies & Spreken
- Stichting Dioraphte
- Stichting Hjoed
- Stichting IDH
- Stichting Kinderpostzegels Nederland
- Stichting Latoer
- Stichting Millenniumnetwerk Fryslân
- Stichting Run for The Hunger Project
- Stichting Talpa
- Stichting Tear
- Stichting VOx Impuls
- Stichting Wereldcoach
- Stoks Magazijnen
- Tekst 2000
- Tertium
- The Broker
- The Heart Party
- The Hunger Project België
- Thunnissen Arbeids- en Organisatieadvies
- Tienterlijn BV
- Tractor Girl
- Trustus Capital Management
- Tuff Ledarskapsträning
- Universiteit van Amsterdam/AISSR
- UBM
- Van Nie Beheer
- Volkers
- Voluyt
- Weihestephan
- Wereldbol/ Karmanomics & Bakkerij Driekant
- Westland Kaas Groep
- Westlock
- Women Ending Poverty
- World of Ideas
- YStrategists
- Zandbergen World's Finest Meat

Investeren met impact

Ben je benieuwd hoe jij ook een waardevolle bijdrage kunt leveren aan ons werk? Kijk eens op thehungerproject.nl/support-ons of bel voor een kop koffie op kantoor: **030-233 53 40**.

Een klein cadeautje

Wat is er leuker dan een kaartje op de deurmat, met een persoonlijke wens er op? Wij versturen er bij The Hunger Project een heleboel – handgeschreven met de feestdagen bijvoorbeeld. Of zomaar, om iemand in het zonnetje te zetten of te bedanken.

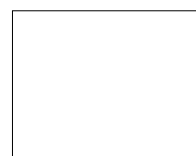
Een cadeautje van ons, voor jou: de twee Ansichtkaarten hiernaast kun je makkelijk uitscheuren en versturen naar een dierbare. Met een lieve boodschap of een felicitatie. Of om iemand in jouw omgeving te attenderen op het werk van The Hunger Project. Zo verspreid je, net als wij, positief nieuws!

The Hunger Project gelooft dat onze generatie een einde kan maken aan chronische honger. Door te investeren in de kracht van mensen om zichzelf te ontwikkelen. Wij zien geen miljoenen monden om te voeden, maar juist miljoenen ondernemende en veerkrachtige mensen. **Een einde aan chronische honger? Het kan wél.**
thehungerproject.nl

The Hunger Project gelooft dat onze generatie een einde kan maken aan chronische honger. Door te investeren in de kracht van mensen om zichzelf te ontwikkelen. Wij zien geen miljoenen monden om te voeden, maar juist miljoenen ondernemende en veerkrachtige mensen. **Een einde aan chronische honger? Het kan wél.**
thehungerproject.nl

'Little by little, a little becomes a lot'

Het einde van chronische honger is in zicht.
We zijn een eind op de goede weg!
Doe je mee? thehungerproject.nl

Wij worden gesteund door

